

xeris iter sanguinez: sanguinez cam: cam le/ pram: z no lepa z iudicij iter potas tuas vi/ deris variari venies ad sacer dotes leuitici ge/ neris z ad iudic q fuerit ilo tpe: qrefq: ab eis q iudicabit rnt idicij veritate z facies qdctiq: dixerint q psumt loco que elegerit dnus seqrlsq: eoz: niam nec declinabis ad dextera nec ad si/ nistras. Qui aut supbiert nolens obedire facer dotis. impuro q eo tpe milstr dnno do tuo de/ creto iudicio moief. Illec ibi. Que vba exten/ dunt ad oes pelatores: vt in c. abilit. ij. q. iij. Ire/ puerbioz. xxv. di. Ne tra grediaris ter terminos antiquos quos posuerit pres tui. Et h' trasu/ ptue. c. j. d. sepl. Supp: vba btiis il diero. dicit vt hi. xiiij. q. ij. c. trasert ut. Trasertur pncipes iude terminos quos posuerit pres eoz qui imu/ rat. m' datio veritate z alud pdicat qz a prib' accepterit. (C. Et qb' clare pstat q nullus pio/ prio sensu in obseruata rle pgere dicit: quod/ modu nobis est traditua a prib' atq: diffinituz. Cui Leo papa dicit. Ea q ad pperuat vtilita/ tem gñat' sunt ordinata nulla commutate va/ riens nec ad puaratum tranabnt como duz q ad bonu sunt conuue pfigas: maucntur: termi/ nos qstituerit pres nri: nemo iniustelur pet/ alienis: sed itra finee ppios atq: legitimos put/ quib; valent in latitudine le exercere chari/ tatis. Illec ille. z habetur. xxv. q. j. c. iij. Et hoc quoad primum notable.

Secundum notable.

Secundum notable est: q va vt dicit bñus Aug. in lib. de ago ne xpiano. cuz actio z cognitio bñi hoiem faciant sicut in actioe caudæ est negtia. sic in coginitione caudæ est error. Negtia aut est m'z/ dū istuz diligere z q in eo sunt p magno bñe z ad e capisurij. z p hio laborare vt agrant z le/ tare cu abudauerint: timere ne peant z pri/ stari cu peunt. Et ruc in cognotioe est error: qui qoe se extimat scire qd necit: z p vo approbat falsu qd est ppiu erroria nã error: bñ Aug. est aliud p alio putare: vt in c. dñus. xxv. vij. di. vbi dicit. Quauio errare qsta possim: cura caudæ fit no solum in maiorib; veruetã in mi/ norib; vñ nec m'fiteruz ignozitia possit erro/ ris: no trit pñe vt pmuo erret qloz aliqd ne/ scit: hi si qoe se extimat scire qd necit: z pro vo approbat falsum. Et sicut pmet Aug. dicit in

enbiridion. Sicut vel no est pectm vel mini/ atq: leuissimum errare id ius reb' in qb' nihil interesi ad capere dñi regni dei vtrū credatur an nã z vtrū va putent an falsa vñ altud. p alio putare: vt in c. in qb' reb'. xxv. q. i. sic a pñio fu/ su est no pariu pectm errare in illis reb' in qb' pñit salus aie vel ausu temerario vnus p alio tenere. Cui Etia. v. di. Te q dicitis bonu ma/ lū: z malū bonū ponetes tenebas lucē etc. Cui in talibus pñit scriptura diuina. Interrogatoz patrez tuū z ancibatur tibi maiores tuos z ob/ cēt tibi Deutero. xxv. c. q: nō sñm pñituz tuū sumuz: put sibi vñ sñm tradidion patrum su/ cre rle z scripturæ sūi z intellige de voce dē. Sū/ eni multa vba qd pñt trahi ad sensum quez sibi vnus qsq: spōte pñit: sed no opz. Hōz opz sciam ab eo discere scripturaz glām a maioribus sñm veritatem sibi traditam seruat. Illec c. lē. papa. xxv. vij. di. c. relatum.

Tertium notable.

Terrium notable est q iura turibus sunt peccata dñi a eoz contrectiones sunt euitāde si sustineri valeat: vt in c. cum expedit. extra de elec. lib. vi.

Nunc

Nunc nota pñis pñez p ea que in pmo notabili ponunt arguit sic. Ecce sua vñs hie accipiat p synodo rite cōgregata sue p papa cū pñio cardinaliū in ijs q agunt pñitib' ad statū vñm totius ecclie vel qñi ad fidē: vel et qñi ad bonos mores in suis de/ terminatib; hie declaratib' cū sit scā z im/ culata. xxv. di. qñis no pōt errare: q ppe oau/ nit p ea: vt in c. arecta. cū sequētib; xxv. di. q. ij. Et est rō: q spūlter dirigit a spū scō: paruz ea cā. q. ij. Et q ipa scā ecclia i h' statū dicitur: z decernit firmissima z pfectissima z celsi/ ma sūe z tāq; magis est ab oib' sequēda. x. di. q. i. h. xij. di. c. j. r. ij. x. di. c. oēs. Et in c. gñali cū sequētib; xxv. q. j. z in. c. p salus. z. xxv. q. ij. c. amputato. S; pñe declaratoz bñi. Cui in. c. Eryt. Et c. lē. v. in. c. lē. Eryt. sup rā sñi minoz sunt hmoi: q vna sūt edicta in cōclio viēne nã spūscō a quo tūc factū pñitium flabat alia sūt in eodem cōclio sūt sñi in rōboz a: z sanctitas in qb' pñata rā est plenissime declarata in eis pñit oimoda salus z pfectio: nec p

caz vt

caz vt isti credūt derogat quociq: mō pfectio/ ni iph' rlez: hñm temere affirmare esset error dānabilis z hñc qsumata cresceret culpa: vt dicit hōines neapolitan' i colibto. xj. z Aug. de ancho. in lib. d pñte pape. (C. lē. et q: si in predictis declarationib' in qb' agit de mozb' ecclia clarat' cu error: in mozb' causet malitia: tunc ecclia vñs peccaret z h' esset vel dando occasione peccādi vel ipe dendo hmoi pñsio/ res a suo pñeio in rā pmissa. H'az aut rā est obhsuabilis aut nō sñm errant ecclia est app/ bādo z s' firmādo dñi: qñs est falsum. ergo z aīa. Si rā est obhsuabilis ab oib' tūc vñ in istis declarationib' detraxit vel subtraxit de ei' pñe/ erioe ad quā rō tenent ex pñeio: vt. vñ. cir. cā sub hñalia rle z extra pcepta diuina sine ali/ qua alia rationā cā: tūc possem dicere q ec/ clesia de die in die occasione recalcitrādi a sua pñe/ erioe rle p rā illi. Memō mittēs manū ad ara/ turū z c. qd est absurdū: q tūc daret leges seu de/ claratōib' in qz: sic non esset semp scā qd est maximuz incōueniens. Et vt dicit scūs Tho. pma scōe. q. xxvij. arti. iij. q tūc talis dispensa/ tor nō erit fidelis in dispensatōe p rā illd. Cūc. quio putas est fidelis dispensator: z c. q ecclia vñs in mozb' nō facit. Restat igit q in hmoi declarationib' a spū scō editis z sanctis est ois pfectio z vera ipius regule obhsuāta. Agit in argumentis q multa recepit scā mater ecclia per aplos z alios sanctos viros catholicos qui in euāgelio expresse nō hñr: nō tñ ppterca de/ rogat euāgelio. vñ. di. c. in hio. Et c. ecclia rā z c. in d' s' arto. extra de cele. mis. ergo z c.

Nunc ad finem mortuū cū d' r. Cūterre sñm declaratoz sūmoz pñitūc nō est viuere sñm rām ad sram vel sñm iectōne bñi. S; hñdēl negādo pñtam. Ad s' hā pbōne q allegat test' eiusdē fci in quo pbibuit mit/ tere glofas in rā z c. Et q hñc nō auderēt perere sram apñcā z dupl' pōt rñderi. Pñio q illa vba cū nullā hēant auctē nec a rā nec a pñio se dēre: p z p h'eg. x. in sua declaratoz z p Nicolaum pñam in di. c. Eryt' p ois nō ca/ dunt sub professōe rari nec sunt obligatoz. Hōz qñi ad hoc nullus sunt auctis. C. S; cūdo rñdēl fci. Quia in pñatis vñs scū. f. nō ponit legem sūmū pñitūcib' vt nō possunt z valeant declarare i tēp rari elucidare dubia ip/

suis regule que p tpe possent odri: q: vt scūs q ordinē z rāz ledi apte submirat: z ipemet eisdē pñeioe emiserat talē no nō faceret: s; faceret nihil etari: vt in c. inferiori. sedes. xij. di. nec est sūo successioz' pōuit. p b' ihere sñm pñas roma. pñitūc: par in parē nō h' iperitū vt in c. innotuit. et de elec. Illec p b' ihere cred' dispōlatōe aut relaxatōne circa aliq' pcepta z statuta rle p cernētia exteroz obferuātia corpalē: tūc sibi pñ diceret: nā in diuersis locis rle pcedit dispōlatōe possit ferim' dico t' p papā sedē et p platos ordio. Et hoc cōtē tene' a doctoib' posse fieri dēptis t'rib' votis sñsatialib'; vum tñ talis dispōlatōe deseruāt necitati vel charitati. Et est hoc rāe in oibus reglis ac statutis canonicis: vt di. S. Bern. li. atio copiose in libro de pcepto z dispōlatōe: nec p hoc sñm ergo derogat pfectio rle. Cui dicit. Quādū ergo charitati militā statuta rlezim' mobil' fixa sunt: ita. q mutari nō pñt: nec ab ipñs ppositio sine offēsa: ac si cōtrario pñia forte aliq' charitat' valū fuerit: ijs dūtat qd hoc posse videre datū est: z puidere creditum est: nōm iustissimū esse liquet: vt q p charitate inuēta fuerūt: p charitate quoq: vbi exp'dire videbit vel omūtant vel itermittant: vel in aliud forte cōmodū demūtāt: Illec ille. illec. et tenet Alexander z cōter oēs. Sunt iura ad h' xj. di. c. nolite. z di. xij. c. h. p Leonē papā et in c. pñsicio. lv. di. z. j. q. vij. c. regreñis. in tex. z gl. z c. c. lequētib'. Et q possit fieri p platos oz dūm in rā sñm mtenēt sñm? Alex. z directo li. ij. r. xij. z Angelus in sūma. S; est cred' dū ipm scū p rez. pñitūc in illis vñs fieri glo. p qo status sñsatialis ordie arcare: vel s' pcepta z alia ibidē postaq; trasgressioz z corru ptele deseruēnt nō frugalitati z charitati: z tales q ipam rām pñdāt z nō elucideat. Et p ista ps rñsio ad illud vbertini in pncipio alle/ gati de mente rñi Hugonis. h' qz oēs declaratoz nes deseruūt i pfectio: hoc est intelligēdū: q pp in firmos scī pñe z doctores ecclie z ordio de creauerūt rle tpare rigorē sñm mētē z ientio/ nem scī pñs f rā. nec pp hoc credunt destru/ xisse rām: nec ei' pfectioe derogatē. Cui z fan/ ctus Bern. in sua apologia q quēdāz q illuz' modi dicebat: velle rām ad sram obferuare si ne aliq' dispōlatōe in qz rā. Sñ rām ad oibus

sed non pibet pmissio si ibi necaria hita p mo-
dos licitos ex ipa pecunia. Quia hac natura co-
venit. Et reg. Anno. iij. Mico. iij. de hmo
Quintus in suis declaratiobus. C. D. habet et
hoc tali rone. Nulla lex vlti fac puetudo est
nec ee pot pra dictam legis nature. vt p. v.
di. Naturalis ius pmatu tenet inter oia iura z
tpe z dignitate. cept. n. ab exordio nalis crea-
ture na nec variat repositet inmutabile semp
pmanet. Et ibi in glo. di. q. in quattuor differit
ab alijs iuribz. Et t tota octaua z nona dif. no
tas q oia puetudo z lex seu puetudo cedunt vi
ri nali. Sed puetudo vite hiane p victu z ve
fitu z c. ex dictamine legis nalis sine qb' h
fm pditionem sue pnone vinere non pot vt di
in l. legatis. ff. de alimeto z ciba. lega. vbi di q
cibus: pot. venitus; lect: habitatio z similia
sunt sine qbus ho fm pditione sue pnone viue-
re non pot. Id. in l. vicus. ff. de p. q. signi. z. f.
di. c. ius nalle. ag. z. c. Partz. et m. q. d. q. lex ius
ra bz ee honesta iusta: possibilis: fm nax. glo. j.
naturali rone z fm puetudine patric. glo. co-
suetudo interpret leg. extra de verbo. signi. c.
abbate. z. in. c. Quia dilect. de p. loco. tpo: qz
pueniens: necessaria: vtilis z manifesta ne ali-
qd obcurritur in cautu captione. i. fraude con-
tineat: nullo priuato comodo sed pro coi oium
vtilitate pscripta. iij. dif. c. Et autem lex. Que
oia in rta firmi minor q sancta z pfectissima est
sunt: aliter tu arg. aliter. Reg. de ius. f. luce
clarior: ondis q in ea pcedunt z qda tnta qz fm
cipala z pmissa accessoria ad earz q dictoz
firmi minor rla no discordat a vitate: nec coi ipz
suo modoz viuendi si m declarationes pdictas
teneat z obseruet. discordat a rta. Et quattuor
magis firi dnt qz sunt. ppetuas oium rez tolli
tur fribus: vt rta no tollit vsus rez: qz sit esse
tura lege nature: qz sine vsu taliu rez no possit
esse natura ppetuaria. C. Sed nihilomin' est no
tada z satis di q sicut ille calumniaz: pra que
pstatu sanctus Bonau. appologia. c. editi
ret alia vt p. r. c. Quia pstatu ordinis z c. si eo
calumniaz videt. Quoz sunt pecunie quos per
puncias no cessatio a diuitibz petere z in vnu
pgregare nisi aliqd habeatis comune? Simili
ms no merito nec tepozis simile calumia ro-
nabiliter pot a nonnullis inferri. Quid sibi vult
tata girovagatio. diciturlo quozda hinc inde

p curias regu z aulas magnatorum z nudinas
no solum in ppijs sed in exercit. puncijs ppe-
cunijs acquiri dno: quoz btiatus z appetit' nu
qz dicit sufficit no sine magno scadaloy dno: nu
tali q possim' dicere vt scis dicit Bonauen.
in quadra epistola q pecunia nri ordie paupz
z sit oia inimica: aude petis: in caute recipit:
incautus ptretra. Cui est ta sportura petro
qua oes trahentes p terras adeo aboret si nisi oc-
currit: vt eis timeat quasi fdomit' obuiare: Et
est pur' potissima ca q: z edicijus z cibus z alij
curiositatibz paucio no pntis: sed sibi nudij
ponit. Quia ob re no solum rez sed z rle z vni
z fame pdigi salutis vna ducit enormiter disso-
luta vt in. c. si. de accusa. Que qd a nonnullis
fieri i ordie sepe z leplissime no dubito: abit tu
vt sint de ordie. C. Nullus gippe odo recipit
in ordinatu. Qd vo inordinatu: est: no est.
Cui no aduersus ordinem sed p ordie lo inen-
dim': qz no odo in hoibus: sed hominu vna
reppendenda sunt. Supponit ista supra quos lo
qmur talia fieri ab aliqb' suppono z ego deo lo
sua oes tales qstas z receptioes pecuniaz z p
prietates quaru cuqz rez q p riam z c. declar
tiones sunt fr ib' inter dicta. C. Ituperat illi: vt
tupero z ego. Immo z oes si in quantur hoc
ide ruderet: qz talia agut digni sunt motem
soli q agunt: sed q talia pntiunt pari pena p
cedi sunt. vt in. c. j. ex de officio. dele. Hoc m
dico. Et si inficitari veraciter no possim' quin
in ordine ab aliqb' ista fiat z sint in aliquo pdi-
ctoz culpabilior: nec in duodecim aplo vt
pstat' scus dicit talis pfectio potuit reperiri: sed
nos corate z statu ordie non pculares excel-
sus pusionem plenos defendere curant'. Et q
de diligetit' puritate ordie in hac re molestus
me fore no timeo: qnimo grati pociudubio
accepturi sut fr ibi qz ipi oderunt de
sciam' qd a pib' accepim'. R. dicitur. c. que
satis abhominabile de dec. vt tradit deo. et
antiqua pib' suscepim' ifringi patiamur. xij.
dif. c. R. dicitur. Si aliqb' vo displicuerit ipi
se manifestat q ordinem no diligit. Reg. no
deat vos errorem vestrum corrigere: qui possit
essit vt aliorum corrigatis errores z quoniam
apud iudicem districtum in qua mensura m
si fueritis remittet vobis: vt in capitulo. Quia
liter z quando. j. de causa.

unc

Nunc superest ad obiecta p istoz parte
ri dicit. Et licet ex supradictis li-
quido pstat ex quo solutio: atamen vt veritas
clarus eluceat aliqua pus sunt nota dade q
bus z si supra memoria fecimus sed nuc ceno
dno aliqua notabilia ponit fm pstatu sanctus
Bonau. in dicta appologia. xj. c. vbi sic ing.
C. Bona tralia seu rez tpales qru attinet ad
fres minores pnt dupliciter pderat. Na qda
sunt i qb' dat oium: ppetuas: posse sibi vnu
fruct: ius vreditur simplex vsus facti. Et licz p
mis possit carere vita mortaliz z vltimo tanqz
necario egeat: nulla pfectio potius ee potoino
tpaliu rez abdicano vsu. C. ex p fessione q
spote deuonit xpm in extrema paupiate lecta
ri pdicens sicut vnuerfali rez oium abdicare
oium: arcio: rez alienaz z sibi pcessaz vsu
ee pntas. C. In eo rta pmetur. Fres vsu
sibi appropriet nec donu nec locu nec aliqu
de. De ille. Que ppetuas vt ibide dicitur san-
ctus dicit z pbat p autem Gregoz. r. no tfti
pnaio pnone est iter dicit: sed et tot collegio.
Et infra p. q. Sane queadmodu eentiale cu
tustiter religiois statui esse demostat q nul-
la pnao pnao possideat aliqd ppetuum: sic nec
hmo paupz religio tota: q qdem ad abdic
tione ppetuas ceter sicut vna pnao. Que ad
modu igit monachus vel quis religiosus vrit
velit: calumnia: cibis ac ceteris q vsu p
mutur: ita tu q nihil sibi appropiat quoad p
uatu dntum: nec p tale vsuz efficit ppetuar'
qz ppetas ho collegio reseruat: sic z de collegio
istumodi paupz firmoz pntis intelligere
debet qz: de pfectioe ipoz sentire vult taz
vte qz pie. Et ppter ea sicut illud qd dat mo-
nachoz qnticuz sit in ticio dno: no in ipso tran-
sit oium: qz tot' collegij z subiacet dispositio
abbat' et si das nihil de collegio cogitare qz
qd dat pgregatiu minor firmi in ius dntuz: p
petate sumi potestio z romane ecclie tranfit:
pceptu cu ipi fres ius seu ppetiate alicui' rel
sibi acgre nulla rone itedar. Ille ille scio. Et
allegat: no nullas pcedarias iuris ciuiliu
satis ad hoc vites q ibide vident pnt. Et cum
sua positioe pcedat pstat declaratiobus. C. Se-
cunda pcedario circa res tpales est q qda sunt
de qb' no est frub' pcessu: vt: posse queadmodu
est de pecunia. Possessio naqz enu ta p te qz p

interposita psona cadit sub phibitione. Et vt
oia tollat de medio calumnia materia: licet su-
pra aliqua dixerim breuiter q in illo loco deser-
uit ab: m bionimus nuc ponat vba pstatu sancti
doctozis ad lram in dicto capitulo. Dicit naqz
sic. Intellegendu est q psona interposita cui pec-
nia dispensanda committit: pot itelligi recipi e aut
tenere ipas pecunia vel aucte dno vel aucte
illoz p quoz necitate releuanda pmittit. Et b
no debuit nec potuit mibi reperit' medi-
catis' quin p iterposita psona ipoz valcat re-
leuari necitas: qz valde at fur du ee itelligere q
cuius diuiti no liceat elemosina p seipuz aut
p alteru pro luo volutate pterre. Quia si referret
aucte illi' p quo dispensanda ceter copetit z caz
trahere z cetera agere q pot glos veruz rei sibi
vdedat oium. Et hoc qz pfectioni firmi nullu
n' puenit: vbius frax. p se inhibuit: qz si
tare qda ad ppetuate rei no referret: qz lo b
mo rtipat p pnao manū vel aliena. Itac aut
differ etia z nalis no doceret ius scriptu dicat:
z scriptu papale pfirmat. De pmo. Sicut enuz
multu referret vnu q mitrat alicui fr ipi' suuz
vel alicui' excellitiois pnone p cui' volutate
z sperio misteriu illud ipentit: queadmodum
differ ut misteriu serule z liberale misteriu dno
na z agelicis: sic multu distat vtru ille iter me-
dus nict' psona teneat dnto vel accipiente.
De scdo. Sed m ius ciuile multu distat: cum
creditori dnto pecunia solum in alicui iter/
medie pnone committit: vtru ille medus sit p
curator: debitor aut creditiois. Si enim pcurator
est creditiois z pecunia pdat an solutiones
ipz creditiois pdit e tam po soluta bntur. Si
aut pcurator sit debitoris ipi pditur z ad p
soluenda est: mo po soluta habenda. De tertio. f.
q scriptu papale declarat. X. rta p b. modum
dno Gregoz. r. vt vrit: ta diuino qz hiano
iure pnt: qz mente beati Fran. plenius noue-
rastic diffinitio respondet. Quia si rem sibi ne-
cessaria vclint fres emere vel solutione face-
re pro iam emptaz pnt vel nictum eius a quo
re emitur vel aliquid aliu volentibus vbi cley-
mosina facere pferant: qui taliter pferant/
a fribus non est eoz nictus: sed illuz potius
qz madato solutione facti: se recipiens eade
q elemosina sibi commissa potest fieri z dno
apud spual vel familiarē fr su amicus deponet

3 pa 1181 v p

Sir. n. vo qda si nescire meli' est qd scire. Illa incognita p tales fimo retorquendus est qd si nescire qd niaz nolite ari rpa iudicare quoad vras veniat dñe qz et illuminabit abscondita tenebrarum manifestabit phia codium adire degare no venient: sua iusticia tñi volentes pñtiture: iustitie dei no sunt subiecti. Quos pfecto (si qz tñ hmoi sunt) nec nisi nec culpsia ee ordie veri' dixerim gpepe z h ordinare viuetes: supbe tñ loque tes cinea se facit babilonia. Tobia qz q in Israli rfe obnuatia gl'amini z de vfa iustitia pñctioes res ceteros aspnami solos vos oib' pñctioes solos vos frim' m' rfe obnuatore ceteros trans gressores: vt dicit' puenio. Quare p riaz alios iudicatio: aliofuo detrahedo pdenatio? An rfa no z corat euagelio. Alioqn rfa non est rfacio no recta. Audite z dicite ordinem sc'i euageli qz ordinē alijs derogatio. In pproctia iqr euce pmo trabe de oculo tuoz: sic valebis eucere se/ stua de oculo fris tu. Et quā trabe? pfecto illa de qua scūs. Fran. in. x. c. r. e. ing. z. d. Soneo z exhortor: in dño iesu vt caucant frēs ab omni supbia: vanagloria: inuidia zc. Regni gpepe dei nō est eica z pot': s; iustitia: pax z gaudiū i spū scō. Et alibi dī. Regni dei intra vos est. Illoc ecō. nō exterius in vestib' aut corpalib' almētiar: s; in virtutib' interioris hoīs. Cno solo vbo eic ca h' n' legislator: pcludit. Et fīm sc'i enā. d oib' vobis qz apponunt frīb' liceat manducare. Nec fīm sc'i Bernardinū vsus carniū in loco vel alibi in rfa frīb' phibet licet non deceat nisi moderat' z discretus: vt dicit' sc'i cul' iudicijs pcelatis relinquitur: vsus pprie voluntatis z fī miltius vbiqz z sp' phibet. Nec et pibet vsus vini z piscium: vt pz in pñone gñalij vs' phibet scan dalum pñilloz. Magna igit vobis cura est vltib' vestiri: paucis z rudibus pñtari cibus: nō repēdo imo laudoz: nō tñ maiorā nō reliquans. Dicit. n. bñs Bernar' d' qz octauus gradus hūilitatis est: vt nihil agat subdū' nisi qz cūis monasterij rfa vel maior' coarctat' exēpla. Quid pñ: rās ingt vane glie z pñmptio: nō mercedi reputabit. Dī. n. in rfa frim' mī. Recordent' si ea qz pp deū abnegauerūt pphas voluntate. Unde firmiter pcepto eis vt obediat' zc. Sz nūc cameli gl'uitates z culicē excolātes ad minora man' redētes de maiorib' pax vel nihil curāt. Illoc oportuit facere z illa non

omittere. Alioqn cum aut illa omitti necē est aut ista illa potius omittēda sūt qz ista. An nō melior vobis v' cū abnegatis pprie voluntatis in monasterio hūilis obiaz: si sit pñctio: z civitara (vt dicitur) qz pprie voluntati seruientes in tugurijs que ppo eligunt arbitrio nuda z ietuna z vt plus dicā inhaia supbia? Audite sc'i Bonauē. hoc approbat' qz. In q. n. in sup'dicto tractatu de paup'tate xpi qñ in fine. Tu vō cuz de hoz obnuatioe elar': alijs nō eadē obnuatiōibus derogas nōne te magis rfe transgressoem indicas? Ille ille. Cū nō inerito fimo diuinijs loq' qz obia melior: est qz vltimiar: z auiculare magis qz adipem arietu offerre. Et scūs Ber' narduo in lib. de pcepto z dispēatioe pallega: to ingt sic. Sane de religiois ac bñ ordinatis monasterijs nullus pñctio: nō eadē obnuatiōis qdē desiderio vite sine lnia sup'ioris vel pñctiois z eius assensu egrediet'. Gregorius tñ h' mel' iuenerit z elegerit meo iam pñctio nubi lomin' nō egrediet' ad iser' bonū qd reliq'rat z pñctioe p melior z pñctio h' illud melius tale fuerit qd z pgruere pme pñctiois videat. Ipse nēpe viderit qua rōne que itetione alio: ra seu arctioza psumperit. Nā ad infersua vel benignioza me pñctioe nequaqz apostatabit. Et d' his me accipite sane quo d' sentio rudiē sine pñctioe famino sententia. Ad honorem dei cui laus est z honor: in secula seculoz Amen. C' Explicit defensionium obnuatiōe ptra illos qz sub ymbra pfectiois a veritate declinauerūt. C' Incipit prologus pime regule clare Clare Anno domini. 1246.

Manocētius episcopus pascens suoz dei dilectio in xpo si hab' scē Clare abbatie alijsqz sorozib' mōasterij sc'i Damiani assignatis Salutes z aplicā vobis dictione. Solet auere sedes aplicā pñs vobis z honestis petētijs pñs: fauoz beniuoli spari. Et pte h' qdē v'ra nobis iuxta q' h' h' sup' plicatū: vt z vite fo: maluz iuxta q' cōter in spūm vnitare ac voto altissimo paup'tarij v'v' dberetis: vobis a bñs. F. tradit' z vobis spon se suscepit vne. si n' pñctiois z vallerentis epō dnerit approbāda sīm qz in ipsius epō ijs pñctiois exide pleni' pñctio: nō curarem' aplū co munimine

co munimine roborare. C' Denotiois igit ve stre pñctio: inclinati qd ab eodē epō sup hoc factū est z ratū bñtes z gratū illud aucte aplicā pñctio man' pñctiois scripti patrocino cōim' renozes: liqz ipaz de vbo ad vñs pñctio: fieri facientes qz talis est. C' Ray. N' bñctioe dīna hostitiois z vellectiois epō charissime sibi in xpo mri z fī lre dñe Clare abbatij sc'i Damiani assignatio eiusqz sorozib' rā pñctio: qz futurus salutē z bñ dictione pñctio: vobis directe in xpo file mūdi d' pōpas z delicias pñctiois z ipō xpi eiusqz scitissime mris lequies vestigia elegit'is hitare in cluse coze z in paup'tate sumā deservit' vt mēte libera possitis dño famulari nos vestruz sc'i. ppositū in dño comēdantes votis v'ris z scis viderijs libēter volum' asscū pmo fauoz rē beniuoli ipaz. Ea pp vestris pñs pñctiois inclinat' sozm v'v' d' ac modum scē vnitatis ac altissime paup'tatis quas vobis bñs pñs. Vbo z scripto tradidit obnuatiōis pñctio: a no: tātā aucte dñi pax z mea vobis z oib' n' v'ro pñctioe succedēt' in ppetuū pñctio: am' z pñctioe scripti patrocino cōim'. Que talis est.

Capitulum primum.

Incipit regula z forma vite ordinis soroz pauperuz in obia sine pprio z in castitate. Clara indi gna ancilla xpi z plantula beatissimi pñs frā. pñctio obiam dño pape Innoctio ac succel' sorib' eius canonicē iurātibus z ecclesie roma: ne. Et sicut in pñctio puerfionis sue vna cuz soribus suis pñctio obiam btō frā. tra eandē pñctio inuolubili obnuare succel' sorib' suis. Et alie sorozes teneantur temp' successozib' bea ti Francisci z soroz Clare z alijs abbatibus canonicē electis z succedētibus obedire. C' Qualiter recipi debeant. Cap. g.

Aqua diuina inspiratioe venerit ad vos volens vitam istam accipere abbatissa sorozum oium cō sensum regere teneatur. Et si maior pars consenserit habita licētia dñi cardinalis pñctiois vestri possit eam recipere. Et si recipiēdas vide rit diligēter examinaret eaz vel examinari faciat de fide catholica z ecclesiasticis sacramētis. Et si hec oia credat z velit ea fideliter cōfiteri z

vras in finem firmiter obseruare z virum non bēat: vel h' bz z iaz religioe iuravit: aucte dio: cesani ep'i voto pñctioe iam emissio erate et lo: genas vobis iurare aliq' seu facultate ab hmo: vite obseruātia nō impedite: diligēter exponat' et voto: vestre. Et si idonea fuerit: dicat' et verbum sc'i euageli qz vadat z vēdat oia sua z ea studeat paup'bz erogare. Qd si facere nō potuerit: sufficit ei bona volūtas. Et caucant abv batibus: vt libere faciat de reb' v'ra qz qd dñs inspirauerit ei. Si tñ pñctio: regatur: mittat eā ad aliquos discretos z deū timētes: quoz cō silio bona sua paup'bz erogent. Postea capillis tonso in rotūdum z depositio habitu seculari pcedant et tres tunicas z mantella. Deinceps extra monasterij vite vtilimā manifesta z pbab' il lica eidez exire nō liceat. Sinitio qo anno pñctio: recipiat ad obiam: pñctioe vitaz z for: niam paup'tatis v'v' in ppetuū obseruare. Nul la infra rpa pñctiois v'v' abantellos et pos sine sorozes h're pro alienatione z honestate ser uitij z laboris. Abbatissa vadat de veltimētis dis crete eis pñctioe sīm qualitatez pñctio: z loca z tpa z frigiditas regionis: cōter nescitū viderit expedire. Inuēcule in monasterio recepte iura rpa etatis legitime tōndant' in rotūdū: z deo: pōsto habitu seculari in duant' pāno religio: sicut vultum fuerit abbatissa. L'uz vō ad etatem legitima venerint: in dñte iuxta sozm' aliaz fa: ciant pñctioe sua. Et tā ipō qz alijs noticijs abbatissa solite magistra pñctioe de discretio rib' totius monasterij que in scā pñctioe z honestis moiz: iuxta sozm' pñctiois vie eaz abbatissa loq'et' sciam. In examinatione z receptio: ne soroz' seruiciūm extra monasterium seruet forma pñctio: que pñctioe portare calciamēta. Nul la vobiscū reditiam faciat in monasterio: nisi recepta fuerit sīm sozm' vestre pñctiois. Et amoz scitissime z dilectissimi pueri paup'culis pñctioe iuoluiti in pñctioe reclinati z scitissime matris e' monoz: pñctioe z exhortoz sorozes meas vt veltimētis temp' viltibus induantur. C' De diuino officio z ieiunio z quotiens cō munit. Cap. iij.

Dores litterate faciāt diuinū offiū sīm cōfectu dñe fratrum minoz ex quo potuerint hā

bere breuita ia legēdo sine cantu. Et q̄ occasiōe
 rōnabili non possit: aliq̄ legēdo dicere bonas
 s̄onab̄ licet eis sicur alio dicere bonas
 Que vo lras nesciunt dicat. xxiij. Vñ n̄ po
 matutino: p laudib⁹ gnq̄: pro p̄ma ho tertiat
 sextanona: p quat̄ illaz septē: p vesperis aut̄
 duo decim: p completo septē. Ido defunctio
 dicat̄ et in vesperis septē. Vñ n̄. z regem eter
 neat: p matutino duodecim. Sorores lrate te
 neat: dicere offiū mortuoz. Qñ q̄o quoz mo
 nasterij vestri migraverit: dicant quaginta
 Vñ noher. Om̄i tpe sorores ieiunent. In nati
 vitate dñi quacunq̄ die venerit: ibi refecti poss
 sint. Cū adolef. c̄tib⁹ debilib⁹ z seruitutib⁹
 extra monasterij sicut videbit̄ abbatissē miser
 condier dispensē. Epe v̄o manifeste necessitatē
 nō teneant sorores ieiunio corporali. Duode
 cim vicib⁹ ad minus de abbatissē licētia consi
 rentur in āno. Et canere debent ne alia v̄ba tunc
 inferat̄: nisi q̄ ad p̄fessione z salutē p̄tinēt aliq̄.
 sep̄em vicibus cōcent. v̄z. in natiuitate dñi: in
 quita feria maioris ebdomode. In resurreccio
 ne dñi. In penthecostos in assumptione beate
 virginis: in festo sancti fr̄acisci: z in festo oīuz
 sc̄culum. Ido cōmunicandis iſtmis sororibus
 capellans in ius liceat celebrare.

De electione abbatissē.

De electione

canonicā obnuare. Procurit ipse h̄re
 ḡnālē m̄strū vel p̄nicialē ordiō s̄m̄i minorū
 q̄ v̄o dei eas formet ad oīmodam cōcordiam
 cōm vtilitatē in electiōe faciēda z nulla ali
 gaf nisi p̄fessā. Et si nō p̄fessa eliget̄ vel alter
 daref et nō obediat nisi p̄ p̄fessā forma paup̄
 ratis vestre. Quia decedere electio aliter fit
 abbatissē. Et si aliquo tpe apparerit vniuer
 sitati soroz p̄dictam non esse s̄cientē ad ser
 vitutiō z cōem vtilitatē ipsaz teneant p̄dicitē so
 rores iuxta formā p̄dictam q̄z citius poterunt
 aliam sibi in abbatissaz z m̄ em eligere. Electa
 v̄o cogitet q̄s om̄i in se suscipit z cui reddi
 tur ea rōne de q̄e se sibi cōmissio. Studet et
 alijs magis p̄sse virtutib⁹ z s̄is morib⁹ q̄z ex
 offiō: v̄o etia c̄repto puocate sorores potius ex
 amore obediant q̄ timore. Inuaria amoribus
 carcat: ne duz in parte plus diligit in totū scan
 dalum generet. R̄soluetur afflictas. Sit etiam

vltimum refugium tribulatio ne si apud eam
 remedia defuerint sanitati: deperatō iō mo
 bus p̄ualeat iſtmis. Cōmunitate seruet in oī
 bus sic p̄ue aut in ecclesiā dormitio refecto
 rio iſtmaria z vestimētiō. Duo simlii mō d̄are
 eius vicaria teneat. Semel in ebdomode suat
 m̄m̄ abbatissa sorores suas teneat ad cap̄m cō
 uocare. T̄ ubi taz ipsā q̄z sorores de oīb⁹ z pu
 blicie offensio z negligēt̄ijs debeat humilē cō
 siteri. Et que tractada sunt p̄ vtilitatē z honē
 state monasterij ibidē p̄ferat cum oībus soror
 ibus. Sepe. n. dñs qd̄ mel⁹ est minor reuelat.
 Nullū debuitz graue fiat nisi de cōi p̄fessio
 roz z manifesta necessitate z hoc p̄curatorē.
 Caveat aut̄ abbatissa cū soroz s̄ua ne deposi
 tus turbatōes z sc̄dala onunt. Ad p̄seruandū
 aut vnitatē mutue dilectiōis z pacis de cōi cō
 sensu oīum soroz oēs officiales monasterij el
 gantur. Et eodē modo octo ad minus sorores
 de discretiorib⁹ eligant quārū in ijs que forma
 vite vestre regit̄ abbatissa semp̄ v̄o cōsilio te
 neur. Possint etiam sorores z debeant fieri
 vtile z expediens videatur officiales z discre
 tas aliq̄ remouere z alio loco ipsaz eligere.
 De silentio modo loquendi ad locutorios
 z ad cratem. Cap. vi.

De hora

completorij vsqz ad ter
 tia sorores silentiuz te
 neant: exceptis fuentib⁹ ex monaste
 rii. Sileant et ḡntine in ecclesiā: dormitio z in
 refectorio tm̄ dū come d̄t: p̄ter q̄z in infirmar
 iariā qua p̄ creatiōe z p̄ntio iſtmaz loqui
 discretē semp̄ soroz liceat. Possint et semp̄ z
 v̄bz breuiter submissa voce qd̄ necesse fuerit
 insinuare. Nō liceat soroz loq̄ ad locutorios
 vel ad cratē sine lra abbatissē vel eius vicarie.
 Et licētate ad locutorios loq̄ non audeant nisi
 p̄ntib⁹ z audientib⁹ duab⁹ soroz. Ad cratem
 v̄o nō p̄sumant accedere nisi p̄ntib⁹ z ad minus
 trib⁹ p̄ abbatissam vel eius vicariā assignatō
 de illo discretiō q̄ sunt electe ab oībus soroz:
 pro p̄silio abbatissē. Ido: forma loquēdi teneant
 pro p̄silio abbatissē z eius vicaria obnuare.
 Et hoc de crate rarissime. Ad p̄oia v̄o nullate
 nus fiat. Ad cratē v̄o p̄nus iſtmis apponat q̄
 nō remoneat nisi cū p̄ponit v̄bz dei vel aliq̄
 alij cui loq̄ret. Habeant et hostiuz lignū dū
 fio vel

ho vel duab⁹ tertio terreo valuis z v̄cebt⁹ opti
 me piūctū: v̄o nocte marie duab⁹ clauib⁹ ob
 ferret q̄az v̄na h̄eat abbatissa aliaz s̄o sacrista.
 Et maneat p̄ obliteratōni cū audiat diuinum
 offiū z p̄ canōis sup̄ius memorate. Nulla ante
 solis ortū vel post solis occasuz loq̄ ad cratē ali
 cui vltimēz debeat. Ad locutorios v̄o semp̄
 p̄nus q̄ nō remoneat iterius maneant. In qua
 dragesima sci clari z in quadragesima maiorū
 nulla loquat̄ ad locutorios nisi sacerdoti cū p̄fē
 sione vel alterius manifeste necessitatē qd̄ re
 ferat in p̄y d̄ctā abbatissē vel eius vicarie.
 Quasi sorores non recipiant possessionem
 aliquam vel p̄prietatem per se: vel per inter
 positam p̄sonam. Cap. vii.

De ostio

altissim⁹ p̄ celestis p̄ gra
 tia sua cor meū dignatus
 est illustrare: vt exēplo z doctrina b̄tis
 simi p̄ris n̄i fr̄a p̄niam faceret: paulo post cō
 uersione ipsi v̄na cū soroz: meis obediētiaz
 sibi volūtate promissā. Atten dēno beatus pau
 per: q̄z nulla paupertatem: laborē: tribulationē z
 p̄tēptū sc̄li timerem⁹: imo q̄ p̄ magnis velitiuz
 h̄erem⁹ p̄perate mor̄ scripsit nobis formā viuē
 di in h̄c mōdo. Quia dñi iſpiratione sc̄ctiss
 vos filias z ancillas altissimi sumi regio p̄is ce
 lestis z ipsi sc̄o vos des̄p̄sastis vitare. Sim p̄f
 ectionez sci euangelij volo z p̄mitto p̄ me z fr̄es
 meos p̄ h̄re de vobis tā q̄z de ipsa curā dilige
 tem z sollicitudinē sp̄alem. Ad dū vixit dilige
 ter implet z a fr̄ib⁹ v̄oluit ip̄i impleri. Et v̄o nisi q̄z
 declinarem⁹ sc̄ctissimā paupertate quā cepimus
 nec et q̄ post venerit lateret: paulo ante obitu
 sc̄litez scripsit nobis vltimā volūtate. sua di
 cens. Ego fr̄ Fran. parulius volo qd̄ vitam z
 paupertate altissimi dñi n̄i Iesu xpi z ei⁹ sc̄ctis
 mis z p̄ferare in ea vsqz i finē. Et rogo
 vos oēs dñas meas z p̄siliū dō vobis: vt in ista
 sc̄ctissima vita z paupertate semp̄ viuatis. Et cu
 stodie vos multitudine doctrinā vel p̄silio alicu
 ius ab ipsa in p̄petuū vllaten⁹ recedatis. Et si
 cur p̄ sollicita v̄o vna cū soroz: meis sc̄as pau
 pertate quaz dño deo z b̄to s̄. p̄missim⁹ custodie
 restite teneant abbatissē que in offiō sibi succē
 dit: oēs sorores vsqz in finē inuolubili ob
 ſuare: vsqz in nō recipiēdo sen h̄ido possessionē
 vel p̄prietatē p̄ se: nec p̄ iterpositā p̄sonā: seu et
 aliquid qd̄ rōnabiler p̄prietate dici potest:

nisi quantum terre p̄o honestate z renouatio
 ne monasterij necessitas requirit. Et illa terra
 non laboretur nisi p̄ dōto ad necessitatē ipsarū
 De modo laborandi. Cap. viii.

Sorores qbus dedit dñs gr̄az
 laboradi: post botā ter
 tiam laborēt de laboratio qd̄ p̄tinet ad
 honestatē z cōem vtilitatē fidelit̄ z deuote. Ita
 q̄ excluso ocio aie m̄imico sc̄e ofonias ac deu
 otio s̄pm̄ nō extringuar: cui debet cetera sp̄alia
 desure. Et id qd̄ manib⁹ suis opant assignare
 in ea abbatissē v̄er⁹ vicarie corā oīb⁹ teneant.
 Idē fiat de alijs aliq̄ missa pro soroz necessi
 tatibus ab aliquibus: vt in cōmuni pro eisdem
 recommendatio fiat. Et hec omnia pro cōmuni
 vtilitate distribuantur per abbatissam vel eius
 vicariam de consilio discretarum.
 Quasi sorores nihil sibi appropriet̄ z de in
 firmis sororibus. Cap. viii.

Sorores nihil appropriet̄ s̄
 nec domū: nec locū:
 nec aliam rem: sed tanq̄ peregrine
 z aduene in hoc seculo in paupertate z humili
 tate dño famulantes: mittant p̄ elemosina cōfi
 denter. Nec opz eas verē d̄ctas: q̄ dñs se fecit
 pro nobis pauperē in hoc mundo. Hec est illa
 celestis ad altissime paupertatis que vos charissi
 mas sorores meas heredes z reginas regni ce
 loz inficitur: paupes reb⁹ fecit: virtutib⁹: subli
 maui: h̄c sit portio v̄ra q̄ p̄ducit in terrā vi
 uētuz. Cui dilectissime sorores totaz inherē
 tes: nihil aliud p̄ noie dñi nostri iesu xpi in p̄
 petuū sub celo h̄re vltima. Non liceat alicui so
 ro: lras mittere vel aliqd̄ recipere: aut extra mo
 nasterium dare sine lra abbatissē. Nec q̄cūq̄ li
 ceat h̄re qd̄ abbatissā nō dederit aut p̄miserit.
 Et si a paroliz suis vel ab alijs aliqd̄ mittere
 tur: abbatissa faciat illi dare. Ipsa aut̄ si idigeat
 vt possit. Sin autē soroz indiget̄ charitatē
 cōmunicet. Si q̄o aliq̄ pecunia transmissa ier
 rit: abbatissa de p̄silio discretarū in illis quoz
 indiget illi facit p̄uideri. Et de in firmis soror
 ibus tū in p̄silio q̄z in cibarijs z alijs necessa
 rijs que eaz regit̄ in firmis: teneatur fr̄miter
 abbatissa sollicitē per se vel alias indigeret iuxta
 p̄sibilitatēz loci charitativē z misericorditer
 p̄uidere. Quia oēs teneant p̄uidere z seruire
 sororibus suis iſtmis: sicut vellet sibi serui si
 3° 22 114

ab aliqua in firmitate tenerent. Et secure manister vna alteri necitate sua. Et si vera mater diligit et nutrit filia sua carnalis: ergo diligere et nutri sebi foror: diligere et nutrire fororem suam spirituale: Que in me facit et palca lactat et habeat ad caput capitalia cum pluma. Et qd in pedes loletis laneis et culcitris vti possint. Vnfirmo qd p dicit eum ab itroditu monasterium vtriusq: possint singule aliqua bona vbi sibi lo quentib: beuiter mider. Alie fo forozes licentia et m daleru iratib: log no audentia p p rnb: et audiens: duab: discretis forozib: p abba tiffa et ei vicaria assignatio. Itac forma loquendi teneant p se abbatissa et ei vicaria obfuare.

De penitentia forozib: imponenda. Cap. ix.

Qua

foroz ptra forma nra ne mortaliter inimi co iustitiae peccaverit abbatissa vel alias forozes bis vel ter admonita si no se enedemerit. quot dieb: pnuma fuerit in terra pnae et aqua coroz forozib: oib: in refectorio comedat et gratuito pene subiacet si vifus fuerit abbatissa. Interim du pnuma fuerit: et v: dno ad penitentia cor illius illuminet. Abbatissa fo et eius forozes cauere debet ne trasant vel conturbent pp pccm alicuius: q: ita et cōurbatio in se et in alijs ipeditur charitate. Si contigerit (qd abfit) inter foroz et fo: oie vbo vel signo o: casione turbationis vel scādali aliqñ subozit: q turbatiois cam dederit: statim ante qz offerat mun: o: fono ius corā deo: no solum humiliter pferret se ad pedes alterius ventā petes: v: mter suppr roget: vt p se iteredat ad dñz qz sibi idulget. Illa vo memo illius vbi dicit: nisi ex corde dimiserit: nec p: v: celestis dimittet vobis: liberal: foroi sue oēm iniriā sibi illata dimittat. So: o: a: ser uictes extra monasteriu logā mox no faciat: nisi cā manifeste necitat regrat. Et honeste debeant ambulare et paz lo vt edificari valeat sp inuentus. Et firmiter ca ueat ne heant suspecta psonia v: p: filia aliquo: riu: nec fiat cōmatres v: ior: vel muliere: nec dac occasio murmuratio vel turbatio onat. Nec psumat rumozes de sco referre in monasterio. Et firmiter teneant de qz q: int: oit vel agun tur extra monasteriu aliq no referre: qd possit aliqz scādali gñare. Et si aliqua simpliciter in hio duob: offederit: sit in puidetia abbatisse

miserico: dicit: sibi pniaz intigere. Si aut ex co fuerit victiosa heref iuxta qualitate dpe abbatissa de p: sio discretaz illi penitentia iungat.

Abbatissa

moneat et vifitet fo rozes suas et hūlliter et cparitatiue corrigat eas: non p: plene eis aliqd qd sit ptra aiām suā et v: p: siois forma. So: o: o: s: v: fo subdit recorder qz pp deu abnegauerūt ppias volūtates. Cui miter suis abbatissis obedire teneant in oibus bis q obseruare pmiserūt et no sit ate p: ia et no sitre p: siois. Abbatisse fo rāta familiaritate dē ant circa ipsas: vt dicere possint eis et facere sic donec acillio suo. Itā ita o: s: qz abbatissa sit omniū fo: o: z: acilla. In deo vo et exhorto: in dno. Iesu xpo vt caueat forozes ab oi supbia: vana gloria: inuidia: auaritia: cura et sollicitudine: seculi detractioe et murmuratioe distentione et diuisione. Sint vo solcite semp adiuice seruate mutuo dilectiois vnitate. qñ vinculu p: cto: nis. Et necietes iras no curet iras adiferere: sed arte dāt q sup oia desiderare dnt here ipsi dñi et sancta ei opatione: o: a: re temp ad deu pu ro corde et here hūllitate et patientia in tribulatioe et in infirmitate et diligere eos q nos rephe dāt et arguūt: qz dicit dñs. Beati q p: cutione patiunt pp iustitia: qñ ipoz est regnu celez. Qui aut p: uerauerit v: qz i fine: bic salu: erit.

De ofiaria Cap. x.

Stiaria

fit marta moxibus discretas: fit qz puenitio etatis q ibide in cella apta sine ofiio in die residat. Sit et i aliqua fono idonea affi gnata: qz necesse fuerit vte ei in oib: exco: tur. Sit aut ostiu duab: seris et dnter his seris valuis et vctib: optime coniunctis et in nocte maxie duab: clauibus obferet. Quaz vna habet postaria: aliaqz abbatissa. In die sine cultio dia mimente dimittat: et vna clauē firmiter obferet. Laucant aut studiosissime et procurerent vnzqz ostium stet aperta: vbi minus fieri potest arguerent. Nec oino aperta alia intrare volent: nisi ccessum fuerit a summo monasteriu in oio cardinali. Nec an solo ostio monasteriu ingredi liceat: nec possit forozes occu: forozes aliqz remanere pmitat: nisi exigente mane: sca rōnabili et inuitabili cā. Si p bndictione abbatisse

abbatisse vt post aliqua in moniale p: scradavel alio et no ccessu fuerit epō alicui missa interi: celebraret: qz paucioib: et honestioib: poterit sit p: o: fo: z: et mltitris. Cui aut intra monaste riu ad op: faciendū necesse fuerit aliquos itro re: statuat tbe abbatissa solcite psonam puenit tem ad portā: quatenus illis et no alio ad opz deputato aperiat. Laucant studioso omnes fo: rozes ne tunc ab ingredientibus v: deantur.

De visitatione. Cap. xi.

Visitato:

terat et mādāt nri cardinalis. Et sit talis de cui: honestate et morib: plena notitia habeat. Cui offm erit ita in capite qz in membris corrigere excessus cōmissos: fo: ma: p: sio: v: fo: ma: Quid stant in publico loco vt videri ab alijs possit: qz plurib: singulis log liceat q ad ostiū visitatiois pūitē hū q melius videbit expedire. Capellānū ē cū vno fuco clerico bone fame discretiois p: uide et duos si eos laicos scē p: uatiois et honestatis amatores in subditū p: uatiois v: sic aut miserico: dicit a p: diti oio ordine sūi minoz semp habuim: et itutu pietatis dei et beati fran. ab eodē ordine de gratia postulam. Nec liceat capellano sine scio monasteriu ingredi. Et intrante in loco sint publico: vt se possint alterutrū et ab alijs intue ri. Vbo p: sio: in infirmitate q ad locutorū ire no pūit p cōmunicandis eisdē et pro extrema v: cutione et pro aie rēcomendatione liceat eisdē introire. Vbo exequio vo et missaz solēnjis desu: ctaz vel ad sodiē dā vt aperta dā sepulchram seu et coaptada possint sufficere idonee p: uo de abbatisse prudentia introire. Ad bec fo: rozes teneant semp habere illū de sancte roma ne ecclesie cardinalib: pro vestro gubernatore p: cto: z: et corectore q fuerit a dno papa fr: o: minoz: deputatus: vt semp subditē et subie: ctos pedib: eiusdē sancte ecclesie: habiles in fide catholica: paupertate et humilitate dñi nri Iesu xpi et eius sanctissime matris in perpetuū obferemus. Datū peruisi. xvj. kalēdas octobris: pontificatus vo dñi Inno. tertij anno. x. Julij ego oino pōnuū liceat hāc paginā nostre p: mationis infringere vel ei ausu temerario extraire. Si qz aut hoc attētare psumperit: indignationem oipotentis dei et beatorū d: t: r: i

et Pauli apoz et si nouerit iurifuz Datū ab his qmo iday augusti pōtificatus nri anno. xi.

Explicit prima regula beate Clare.

Incipit rā dca fo: o: z: ordinis sancte Clare.

sub Innoctio papa. 4. ordinata. sub bulla.

Bannes miseratioe di uina sci m colai in carcere tuliano olaco nre cardinalis dilectie i xpo siliab: vniuersis abbatissis et fo: rorib: In cluso ordinis sancte Clare salutē in dno. Attēdetē de facili puenire nō posse qz rā vobis nuper a sanctissimo patre ac dno sumo pōtifice tradita sub eiusdē dñi bulla in singulari pūnciā vel monasterio vestri ordinis habere: eadē rām qz sub papali bulla in filo serico pādēti bullata de mādato nro diuerso seruat in loco t: r: scribi pur inferius pūitē de vbo ad vbu nihil mutato dimittitō seu ad dno: qbusdā rubrica infra notatā dicitur: ex: ceptis fecim: diligēter: t: r: m: p: u: ipsam ab originali cū debita sollicitudine et plene corre: ctū vobis sub nri sigilli munitime duxim: rāf mittēdū: vt ad instar ei: rām ipsam conscribi pro singulari vestris monasterijs faciatis. Cui: tenor talis est regulē.

Urbanus epō seruus seruo: dei. Dilectio i xpo siliab: vniuersis abbatissis et forozib: i cluso ordinis scē Clare. Salutē et aplicā bndictio: nē. B: t: a: Clare v: t: re clarens et noie gratie dno inspirotice pūcta et almi xpi p: sio: nis b: t: r: a. ex p: l: s: laudabilib: i: foz: ma: sac salutarib: i: t: u: ta doctri: nis: vt se mīdam dno p: ueritate: mūdi hu: p: mptio: opib: operibusq: vitare: religiose vite sapieter elegit: et hitu sacre religiois assūptoz actā vīā mādatoz dñi qz graditēo i ipsa duci ad vitā dilatato corde currit. Itac d: t: r: a: xpo lapidē eē voluit in vfi ordia structura p: marū. In ipsa eundē ostidit: qz hu: p: r: uctura sibi coplacuit. Et hūc sciatio: erexit in titulu: vt q mūdtra vite clarit: cele: britate claret: ac eūdē v: fo: z: ordinē q scē i qua dāb le sumpt in ei p: sio: pncipiū ipsi: lau: dā i: n: s: t: r: u: t: a: qz sapienter approbate patrono me: ritā venerabilē venerādūqz probarent. In hoc aut ordine vos et alias ipsū p: hētes sub noia: tionū variatate inter dū fo: o: z: ordinē p: l: e:

rumq; inuales nonnunq; passio inclusas
 ordinis sancti Damiani contigit bacenus no
 minari. Nobisq; sub homin & aliorum diuersi
 tate nonnum diuersa privilegia indulgentie
 ac littere a sede apostolica sunt concessa & tam a
 felicia recordatio Gregorio papa predicto re
 ce nostro tunc hostiensis epo & vestro ordinis cu
 ram gerente : q; alia varie date sunt ille & for
 me viuendi quoz obseruantijs se vestra aliq
 solentur obligauere. Propter quod dilecte in
 domino filie vestri nobis humiliter supplicarunt
 vt eandem vestrum ordinem curaremus certi
 non minus titulo insignire: vobisq; ab huius ob
 uantiarum diuersitatibus & votis sup eis em
 issio miserico: dicit absoluerent: certam vobis vi
 uendi forma ad tollendu oem de vris pccatis vsq;
 scrupulu largiremur. Nos itaq; decens arbi
 trarijs & congruis vt idem vester & vt pmissu
 tur in bta Clara felicia sue institutionis suspit
 auspicio cuiusq; vt firmiter credim: apud deū
 meritis & intercessione ptegitur & apud hoies
 laudib; attollitur & fauorib; ampliat: eius in
 signanter & noie ipsius de frim vestro consilio de
 cetero decreuimus ordinē sancte Clare vnior
 miter noian dūz. Statuentes q; immunitates
 libertates: pmiuilegia: in dulgencia: ac littere q;
 cuiq; vobis seu eidem ordini a prefata sede sub
 quacūq; notatione concessa id robur obtineat fir
 mitatis & ita p oia ipsa vt possitis ac si de pri
 cipio sub huius nominis titulo sub hac nomi
 natione fuissent. Et aut bñ & iucunde habeat
 eis in vnum: nec sub pceditaz obseruantia
 differentia a no viuendi videamini indifferē
 tes & ambuletis in domo dñi cum consensu
 nos igitur inspectis oib; regulis p dicitaz & for
 ma ac spali illa qua p̄f̄at p̄dēctoz: tūc ho
 stiensis epus vobis d dicit gongonit diligētē: tūc
 dēctoz: r̄as hūc formā viuēdi p̄ntib; annotatā vobis
 & h̄is q; vobis successerint de eoz fr̄m p̄ntio
 p̄ntiu tenore pcedim: & ēē p̄ntimam: i singulis
 monasterijs v̄f̄i ordiō p̄petuo t̄p̄ib; obnada: il
 las ex vobis q; sp̄as regulam hūc formā per nos
 vobis concessam & p̄ntimā p̄f̄esse fuerit: ab oib;
 alijs r̄is formis & votis p̄missis de aplice pote
 statis plenitudine absoluetes. Que r̄a talis est.

Innocentius epus seruus ecclie
 dilectis vniuersis Abbatibus & monialib;

bis inclusio ordiō sci Damiani. Salute & apo
 bñdi. Cū ois vera religio & vite institutio ap
 probata: ceteris p̄ter regulis & mēsuris: ceteris
 q; p̄ter legib; discipline: q; r̄is dicitur vite
 tam cupit: nisi certā ar̄z rectā p̄seruatiōe sue
 r̄am discipline: q; viuēdi obseruet. Inuenit di
 ligētē: r̄o ipso a rectitudine deuiat: quo rectitu
 dinis lineas nō obſeruat: ibi deſiciēt incurr
 piculū vbi p discretionis fr̄m certū ac stabile
 proficiēt collocare neglexerit fundamētū.
 Quā p̄ dilecte in dño filie q; dñā vobis gr̄as
 spir̄itate p̄ ardua vias & ar̄cā q̄ ad vitā ducti: i
 cedere elegistis: v̄f̄io p̄ijs p̄cib; inclinati beati
 fr̄s. r̄as q; r̄uz ad tria t̄m. v̄z obiaz: abdicatio
 nē p̄p̄z i sp̄ali & p̄petuā castitatē: nēcō forā
 viuēdi p̄ntib; annotatā s̄m quā sp̄at: viuere
 decreuistis. Vobis & h̄is q; vobis successerint
 pcedimus obseruādas auctē aplice statuerunt
 vt in singulis monasterijs vestri ordinis p̄p̄
 tione temporibus obseruetur. Que talis est.

**In nomine domini. Incipit regula soroz
 sancte Clare. Rubrica. j.**

Abnes q; s̄ll vanitate reli
 gionem v
 stram assumere voluerit & tener
 hanc eas legem vite: & discipline
 opz & puenit obseruare: vsq; do in
 obia sine p̄p̄io & in castitate sub clausura.
**De soroz in monasterio incluse continue
 cōmōcentur. Rubrica. ij.**

Abni nāq; tpe vite sue hāc vitas
 p̄ntētes clauē manere fir
 miter teneant infra muros ambitū
 intrinsecā clausurā monasterij deputatum: nisi
 ligent qd abſt ſupenerit inuitabilē & piculosa
 neccitas sicut ex vultione ignis vel incurſus bo
 stilis feu alicui; h̄mōi; q; vilationis nullo capet
 mō ad egredie dū iniam postulatū. In q; cas
 bus trāſſerāt se: soroz ad locū aliū cōp̄tēnt
 in quo q̄rū cōmōde fieri poterit clauē mōēnt
 quouiq; eis de monasterio fit prouisum. Et p̄
 h̄mōi neccitatis euidentiaz nulla eis p̄cedit inia
 vbi facultas extra p̄dicitā clausurā vltor p̄p̄
 dimiti forte de mādato aut auctē cardinalis ro
 mani ecclie cui a sede aplice ḡiāt: r̄is ite
 do cōmissus: ad aliquē locū aliū mitterēt cā
 plantādū vel edificādū eadēz religionē vel r̄es
 mādū aliq; monasterij euicidē ordiō seu cāte
 giminio

giminis aut co:rectiois aut alicui; valde euicidē
 tis: grauis dispēdit euicidē: vel nisi de euicidē
 cardinalis mādato aut auctē monasterio p̄mo
 rōnabili & licito tor; p̄uēt; ad i monasterium
 aliū se trāſſeret. Nō sint aut in singulis mo
 nasterijs recipi aliq; l̄ pauce sub humilitatē noie
 vel soroz ad hūi; obseruā: iā p̄f̄essioē astringē
 de p̄ter q; ad articulu de clausura: que de man
 dato vel inia abſolutiſſe iterū poterit egredi
 ad negocia monasterij pcuranda. Ad orientes
 vero tam soroz: q; seruitiales huiusmodi in
 fra clausuram prout conuenit tumultentur.
**De sorozibus recipiendis & earum p̄f̄essio
 ne. Rubrica. iij.**

In vobis hāc religionē affu
 mere cupiētibus &
 q; fuerit admittēde p̄ntib; h̄itus mūtē
 & religionē affumētū: v̄ra eis & alpa p̄ponant:
 p̄ q; h̄it ad oēū & q; s̄m hāc religionem necesse
 habuerit firmiter obseruare: ne de ignorantia
 p̄ntē se excuset. Nō recipiat aliq; q; vel lōgiori
 etate v̄f̄i r̄mitate aliqua seu fatua simplicitate
 ad h̄mōi vite obſeruatā iſſufficē: & nō ydonea
 cōſtat: nisi forte cu aliq; iterū cā vel rōnabili
 exigēte de mādato vel auctē dñi cardinalis ali
 cubi fuerit dispēſatū. Per talea. n. star: & vigor
 religionē sepi; dissoluūt & turbatur. Tū in vno
 recipiēdis diligētē studio & cautela q; b̄u
 iusmodi occasio dūtari. Abbatissa nulla p̄p̄ia
 auctē recipiat sine consensu oim soroz suarū
 vel ad minus duaz partū eardē. Deā vero
 ex more intra clausurā recepte tōis crimin; ci
 tibus deponat habitum secularē. Quib; de p̄te
 tur magistra que eas informet regularibus di
 scipulis. Ad tractat; quoq; capli infra annum
 nullatenus admittant. Completo vero vniū
 anni p̄f̄acio: r̄etatio legitime fuerint p̄f̄essioē
 in manib; abbatisse cōsā p̄uētū faciant in hūc
 modum. Ego soroz. N. p̄mitro deo & beatis
 me clare semper virgini & b̄d. s. & beate Cla
 re & omnib; scis & tibi dñe abbatisse viuere sub
 regula a dño Urbano papa quarto ordini n̄o
 p̄f̄o & in castitate & ēē s̄m q; per eandē regulā
 cōduatur sub clausura. Idem similit̄ p̄f̄essē
 di modus in seruitilib; vel sorozibus que de
 licentia abbatisse q; r̄edi possunt: externis p̄ter
 articulum de clausura per omnia obseruetur.

De habitu sorozum. Rubrica. iij.

Abnes sorozes cōiter a pillo
 suos v; q; ad erces & r̄
 tio t̄p̄ib; tōdeat i rotē dū. Et vnac
 q; soroz p̄ter cūctā s̄i voluerit vel s̄m m̄m̄m̄
 duas tunicas vel et plures s̄z q; v̄f̄i fuerit ab
 batisse h̄ere valeat ac m̄telli; post collū h̄m̄c
 de p̄ntib; & hec idem tā sint de p̄ano religio
 & v̄f̄i tā p̄to q; colore: v̄ra de uel: s̄z p̄f̄uetū
 nē regionū nimia breuitate vel lōgitudine nō
 notādā: vt & in operēdis pedib; debita fuerit
 honestas & curiose lōgitudine sup finitas pen
 tibus euitet. Tunica que q; sup̄: sit tā in mani
 cis q; in busto latitudine & amplitudine q; r̄uen
 ite vt hitus extertiois honestas intulce atte
 stet. Nō habēt & scapularia sine caputio de vili
 & religio p̄no vel r̄amina amplitudis & lōgī
 tudinis p̄dēctie sicut vniūctusq; q; s̄m r̄igū
 gū vel mēſura q; induant qñ laborat vel ta
 le aliqd agūt cū m̄telloz q; r̄uen gēſſat nō p̄nt.
 Nō ē r̄is t̄p̄is eē aliq; h̄ v̄f̄i fuerit abſolu
 se cū forte p calorē nimum vel aliqd aliud eis
 graua multum fuerit ad portandum. Loram
 extraneio tamen huiusmodi vniūctur scapula
 rib; cū m̄telli; tunice quoq; sup̄torez scap
 ularia & m̄telli; coloris oim albi vel nigri ali
 quatenus nō ferantur. H̄o cingulo autē cor
 dā postq; p̄f̄esse fuerint bēant mimum cor
 sam. Cūctis aut velis de p̄ano cōmuni oim al
 bis non tamē p̄cciosis aut curiosis capita suo
 cooperant vniūctur: t̄ p̄ honeste ita q; frons
 gene & collum & gula sint vt eaz honestat & re
 ligioni p̄uēt cooperata nec aliter corā extrane
 is p̄nom audeat apparere. Nō dant & v̄lū nigri
 nec p̄cciosū nec curiosū extensum sup capita.
 ita amplū & lōgū q; vt v̄traq; parte descendat
 vsq; ad scapulas & retro pag; v̄ltra tunice capu
 tū p̄ndatur. Sorozes v̄o nouicie abuz velū
 euicidē mēſure & qualitatis debent deportare.
 Seruiciales aut sorozes p̄nū albi nō p̄f̄icim
 aut curiosum admodum veli super capita sua
 deſerant tantē lōgitudinis & amplitudinis q;
 scapulas & p̄nt; p̄cipue qd exēit valeat op̄ire.
Quasi sorozes lacere debeat. Rubrica. vj.

Abnes sorozes sine tā abbatiss
 tā q; alie vestite & cin
 ctie iaceant in cōi dormitorio & q; p̄ se
 lectū h̄eat ab iūce sepatū. Ecce tñ abbatisse in

tali loco dormitorij disposita: qd eie ceteros doz
mitoyz lectos sine obfuculo h comode fieri po
nerit valeat intreri. A festo refurrexctiois dnice
vsqz ad festu nativitatiz bte virgiz forozes doz
miat post padium vsqz ad nona q vullerint.
Que vo noluerint oione seu meditatione dina
seu alijs pjs getis laboribz occupent. Licet aut
vnicuique bte facone de feno vel de palea z cer
tical de palea aut lana si calcitras religiofas cu
lanea hre nequierint cogruenter. z apas vsqz
de nocte accensa sp in medio dormitorij hcat.
¶ Quasi forozes dnu celebrat offm. Rub.6.

Edimino offi ta in die qz in
nocte dno psolue
do talt obfueq. qd he q legē z canē no
uerit fm pncipiū dñe ordis si mī. cū granita
te tñ z modestia dñi offm deant celebrare. Si
liate vo dicat. xxiij. pñ nōna: p qñbz illaz
dibz qnqz: p pñ: z electaz nōna: p qñbz illaz
horaz septē: p vespis aut duodeci: p cōpleto
rio septē. Quia mod⁹ i offi bte vsqz p oia obf
nes. Nozo defunctia dicat in vespis septē pñ nī
cū reges eternaz: p maritimo duodecime quo
forozes hite facit offm mortuoz. Que vo oc
casio rōnabil nō possent aliqñ legēdo dicere
hozas suas liceat eis sic illatis dicere pñ nī.
¶ Quibus forozes ecclesiastica sacramenta
recipiunt. Rubrica. viij.

Bippius fuerit capellan⁹
z missaz solē
nūz z dñis officio celebrādis habitū
z vita religiofus sit ac bone fame: nec iuuenilis
vsqz mature z idonee fit etatis. Vbi aut nō fuerit
ppri⁹ capellanus a quoz bone fame z bonefe
vite psbytero forozes missaz audif pñ. Dñis
vo z alia sacra ecclesiastica a frīb⁹ ordio mī. dūra
pat recipiāt: vel ab eis recipiāt q de mādato seu
aucte cardinalis cui gñat⁹ fuerit iste ordo com
missus ca exhibēdi prate habuerit nisi forte in
necitatō articulo fuerit aliq pñtina z p hō co
pia hre frū nequierit pdictoz. Quz aliq sacer
doti d pñtisse log voluerit p locutorū hōs soli
pñtione faciat sacerdotē z illud eidē hōs qd
ad pñtione petnēt tūc loqz. Cōfessioes ad regu
le oēs faciāt admittus singulis mēbz. Et sic
pñtione pmissa in sequētibz solentur. vsz in
nativitate dñi purificatioe bte mērie in initio
quadragesime refurrexctiois dñi: pēbz eco thes:

in festo scōz Petri z Pauli scē Clarefci frā
cisci z oium scōz recipiant dñici corpis sacra.
Si tñ aliqua foroz tāta fuerit copio infirmitate
detēta q ad locutorū comode venire nō pos
sit z necessitate habuerit pñterit vel dñici corpo
ris seu alia recipe facere: ibiturus hmoi alpa
z stola z manipulo cū duobz idonez z religio
sis socijs vel vno admin⁹ alba vel felle supell
tione vsqz ingrediant z moent iduti: z audita
pñtione vel alio tradito factoscuo ingressi fue
rint sic egrediant iduti nec moza ibi faciat lo
giorē. Caveant ēt vt quādū itra monasteriū
fuerit nullatenus ab iniuce separent qñ sp mo
tuo possint libere se vidē. Sic quoqz se hēant
in aie cōmēdatione. Nozo ad exegas circa se
pultura agēdas sacer dos nō istredat claustrū
sed exterius in capella qō ad offm pñterit ex
quaf. Tñ si abbatisse z puenti vniu fuerit qd
ad exegas debeat itroire nō supradicto cō so
cijo itret indur: z sepulta motua cuz eis p
ficio sine moza. Si aut necesse fuerit vt ingrediant
aliq ad fodiendā vel ad apēriendā sepulcrum
seu post modū coaptādaz z abbatisse z puenti
vsium fuerit hoc expediens pp imbecillitate
foroz sit sacerdoti vel alicui aliq ad hoc idoneo
z boneho cū vno socio vel duobz licitū itrone.
¶ De foroz exercitio. Rubrica. viij.

Alique iuueniles vt gradū
res capacio ingenij
fuerit eas instrui faciat si sibi videbit ab
batissa magraz eis deputat idonea z erecta p
qua tā i cantu qz i dñis officijs instruat. Soro
res vo z puirtales hoiaz z locis statutz: put oz
dinarū fuerit vtilibz z honestis laboribus occu
pens sub illa puidētia q excluso ocio aie inimi
cō dēt oionis z deuotiois spm nō extinguat cul
ditē cetera ipalia deseruire. Clez q multitudine
nī sub hui⁹ religiois obfustia pgreue ois debet
esse cōmunia nec cutiqz rez dicere aliq dē fū
causae solliciterne occasioe laborz hmoi seu mer
cedis recepte p iphis cupiditatis vel pperato
cuspia seu notabilis spaltat⁹ surrepat mozb.
¶ De forozum silentio. Rubrica. ix.

Plētū pñmū se pñtine ab oibz
teneat: vt nec sibi inuice
nec alicui aliq sine laia eis vt log liceat: et
reptis ijs qb⁹ magisteriū aliqd vt op⁹ inuicem
fuerit quod non possit cū silentio exerceri qz
quidem

qde simul log liceat de ijs q ad officū vel op⁹
sū pñtinet vbi z qñ z qualiter vsqz fuerit ab
batisse. Sorozes tñ debiles z infirme ac seruien
tes eisdē p recreatioe ac ipaz seruitio in infirmi
tatis log possint. In duplicibus quoqz festis ac
aploz solentant⁹ z alijs qbusdā diebz qb⁹ vi
sum fuerit abbatisse. in certo loco ad hoc signa
to ab hōa nona vsqz ad vesperā vel aliqua alia
hōa cōpērit log possint d dno iesu xpo ac so
lennitate ac pñz scōz exēplis z de alijs licitis z
honestis. Ad hōa quoqz cōpletorū vsqz ad ter
tia exceptis seruitialibz extra monasteriū abba
tissz abqz cā rōnabil loquēdi iniaz nō pcedat.
In alijs vo pñbz atqz locis sic artēdat sollicit
abbatissa: qua de causa vbi z quādo z qualiter
forozes licentur ad loquēdā q regularis ob
seruantiā que non meo dicitur a silentio quod
ā cultus iustitie dignificat nullaten⁹ relaxet.
¶ De modo loquendi. rubrica. x.

Adnes aut studeant vti signis
religiosis pariter z ho
nestis. Sane qñ aliqua pñona religiosa
seu secularis vel cuiuslibet dignitatis alicui de
forozib⁹ log petierit nūctēz bñmē abbatisse. Et
si ipsa pñterit: accedēs ad locutorū duas alias
ad min⁹ hcat secū temp qbus iusserit abbatissa
q loquētē videant z audire valeat q dñr. Ad
crata vo log aliquaten⁹ nō psūmāt nisi pñtibz
duabz ad minus p abbatissā ad hoc spalt⁹ depu
tat. Caveat tñ sibi forozes q cū aliquo log hñt
ne p vōs iustitia inaniter se diffundāt nec ētra
hā in locutione moza lōgā. Hoc nāq ab oibz
hōis firmiter obseruet vt qñ de pñtione sacer do
ti itronē instrua fuerit aliq locutura ad minus
nō loquat nisi cū duabz nō lōge sedemibz q cō
fiteē z pñtione videre possint ab eisdē pariter
z videri. Hanc autem loquēdi legem z ipsa
abbatissa diligenter custodiat vt oīno materia
detractionis omnibus auferat. Excepto q cū
forozib⁹ suis hōis z locis competentibus log
poretificat: eis fm deuymysum fuerit expedire.
¶ De ieiunio z abstinetia foroz. Rubrica. xi.

Sorozes aut oēs z seruitiales v
firmis exceptis a festo
nativitatiz glorioz egēginio mērie vsqz
ad festū refurrexctiois dñice nisi diebus dñicis
z die nativitatiz dñi pñmū seruent ieiuniaz.
z refurrexctiois dñi cāpaz ad festū nativita

tis beate virginis teneant sexta feria ieiunare.
¶ Qui quoqz pter istas firmas istū mitatoz seu tem
pore ab efu carnū abstineat. Quā debilib⁹ autem
dispensare valeat abbatissa put eoz debilitati v
derit expedire. Quia vo z casoz z lactinij ho
lite possit vti pter qz ad aduētū vsqz ad nativ
tate dñi z a dnica quinquagesime vsqz ad pasca
nem d z sexta feria z ieiuniaz ab ecclia gñaliter
instituta. Quā feruitalib⁹ tñ forozib⁹ circa pdi
ctū ieiunū pñter qz i aduētū z sexta feria possit
abbatissa misericorditer dispensare. Dispensare ēt
possit circa pdictū ieiunūz cū adolefcentib⁹ ac
debilibz z senili etate pfectis put eaz debilita
ti aut ibecillitati viderit expedire. Sane quoqz
forozes ieiunare nō teneant minoris sue tpe
qd in triduo terminet extra maiorē quadrage
simā z sexta feria aduentuz dñi z ieiunia ab ec
clia gñaliter instituta. Caveat aut abbatissa vlt
tra qz tret in anno minutionem pmitat cōl
ter celebrari nisi certa necessitas plus requirat:
nec a persona extranea maxime minutionem
recipiat vbi commode poterit curari.

Esfirmis cura z diligētia
maxia hcat z hz qd
possibile fuerit z de curit tā in cibarijs
q eaz requirit istirmitas hz in alijs necessarijs
in seruoce charitatis benignē ac solcite eis per
oia seruiat. Quo infirme pñmū hēant lectuz si
vnqz fieri pōt vbi a sanis maneāt separe. ne il
laz ordinem confundere valeant vel turbare.
¶ De ostio interioz monasterij z eius custo
dia. rubrica. xij.

A quoz monasterioy nū itra
ostū hēant ad istū
dū claustrū z exēdium cō oppositū
fuerit iuxta legē de ingressu z egressu positū in
in hac forma. In quo ostio nullū sit ostiolū vel
fenestra. Et istud ostiū fiat in sublimi quanto
magis fieri poterit ogruēter. ita q ad ip m pica
lam lenatoz exterioris accēdat. Quo scala p ca
tenā ferrā ex pte foroz studiose ligata a cōple
torio dicto vsqz ad primā quēctioz diei cōtinue
sit supēta z pte durne dormitiois z visitatio
nis nisi aliud inter duos evidens requirat neces
sitas vel vtilitas manifesta. Ad pdictū autēz
ostium custodiēdam aliqua talis ex forozibus
deputet q deū timeat sic matura mozb⁹ sit dñi

gene ac discretasq; conuenientis etatis que vnam ipsorum ostij clauis sic diligenter custodiat et nunq; eam vel eius focia ignoante ostium aliqui valeat apiri. Reliquas vo clauē diuersas ad illa custodia abbatiss. Sit z alia eque idonea et focia deputata que eius vice in oib; exequatur cui ipsa aliqua rōnabili cōdē occupacione necessaria occupata fuerit vel deteta. Te uentur aut studiosissime z pcurat ne vnq; ostij fiet aptum: nisi quātum minus fieri poterit cōgruēt. Sit aut ostium seris ferreis z vctib; optime cōmunitus z sine custodia aptum vel clausum minime dimittat: nec etiaz ad momentum nisi vna clauē in die z in nocte duabus sit firmiter obseruatur. Nec of pulsantē apiat statiz nisi indubitanter cognouerit q; talis sit q; sine dubitatione aliqua sū mādatus qd de Ingressu furio in hac regula continet debet aperti. Et nulli liceat ibi locari nisi soli hostiare d; ijs que ad sū officium pertinet. Q; h; aliquid intra monasterium opus aliqd fuerit facendum ad qd agendum secularē aliquos vel quascūq; personas alias oporteat introire: puldēt abbatiss sollicitē vt tunc dum opus. Exerceat alia psona cōueniens ad custodiendum ostium statuitur: que sic psona ad opus deputata aperiat q; alio intrare penitus nō permittat. Nam focies ipse z tunc z semper quantūcumq; rationabiliter puenient studiosissime caueat: ne a secularibus vel extraneis psonis videantur.

De rota z eius custodia, Rub. xiiij.

Eterum cui pstat ostium pro alio apiri nolim; nisi p illis tñi que p rotā vel apertū aliud decernat nequeat expediti: mādā q; in singulis monasterijs in exteriori muro clausure intrinsece in loco sigdez cōpētēti manifesto a pte exteriori z oino patēt rota vna fortis fieri debeat latitudinis z altitudinis q; gruetiā: ita q; p eaz nulla psona ingredi valeat vel exire: p quā necia taz in eius q; exteri; ministrant. Et talr dōnata p eaz nec itus nec extra valeat aliqui ituri. Et vtraz nec ipse ostium fiat validū qd de nocte z in estate pte dōmittit seris ferreis z clauibus clausus z firmatus debeat pmanere. Ad cui; custodia; p expediendis necijs p eadē vnā fociozem discretā z maturā tō moribus q; etate q; monasterij diligat honestates pstat abba

tiss: cui soli tñi vel dputate sibi focie cū agrum nō poterit interesse log ibidē z rīderi liceat: su p ijs qd ad sū officium pertinet. Z ibi aut nulli lo q; liceat nisi eēt locutorij occupatus vel ex alia rationabili causa z necessaria aliqui: semper tamē de licentia abbatiss: quod tamen rarissime fiat sū loquendi modum super; pstatum.

De ostio inferiori monasterij. Rubrica. xv.

Ropecter necessitate quoz ali qñ iminētes q; nō pnt p supradictū hostium v; rotā cōmōde expediti pmittim; q; aliud hostiū in loco dēcti tū in monasterio fieri possit p qd certis tpbus intromittant z emittant q; fuerint oportuna. Ad qdē hostiū ptinet fit clauis: seris ferreis z repagulis cōmunitū: sitq; muro a pte exteriori muratū ita q; nō possit aliquatenus apiri vel psona aliqua ide log. Possit tñ necitū dicta; r; tpe iph; hostij mur; virui z hostij aperti. Nec tūc apertū nisi q; tñ min; fieri poterit sub tñ fida custodia dimittat. Expeditio itaq; necitū ipso sū p dīctum modum remanentium clauis: seris z repagulis extrinsecus remouetur.

De locutorio. Rubrica. xvij.

Incutorij aut cōmōde i claustro vbi cōmōdus z honest; fieri poterit disponat: ne si forte fieret in capella pacē orantium iniquietet. Ipsum locutorij sit cōgrue sūtatū de lamina ferrea subtiliter perforata; taliter clauis ferreis coaptata q; nunq; valeat apiri. Sit quoq; ipsa lamina clauis ferreis in longum protensis exteriorē fortiter cōmunita. Cui pannus niger lanceus interuius tūc later apponatur q; nec focies videre extra valeant nec videri. Ad istud autem locutorium a completorio quod dici debet tempore competentis vsq; primam diet sequentis seu tempore cōmestionis vel dormitiōis in estate aut quādo officium celebratur (nisi pro causa adeo rationabili z necessaria q; cōmōde differri non possit) nulli licitum erit loqui. Quandoq; vero in concessis temporibus aliqua v; alioque habuerint ibi loquitum modesta z maturitate loquentes breuiter se expediti prout decet: vbi vero propter focioz multitudine videbitur oportum malum simile locutorij eē possit.

De crate z eius custodia. Rubrica. xvij.

Olum

et vt i muro q; focies diuidit a capella conuentus forme cratis ferrea collocet: q; sit ex crebris z spissis prout lineis ferreis illi genti z forti ope fabricata: z clauis ferreis in oib; p; potēsis exteri; fortiter cōmunita vel ex lamina ferrea paruis z minutis foraminib; perforata cū protensis clauis ferreis vt dictū est. In eō; mediū fiat vnū hostiōlū de lamina ferrea: p qd cōsōtio pte possit itromitti caliz; z facer; duos mētes manū possit diēt corpus tradere sacramētū. Ad qdē clauis ferrea sit semper firmata: nec aperiat nisi qñ proponi focioib; ptingerit verū dei vel sacramētū diuici corporis exhibeantur: aut qñ aliqui ex focioib; suā ppinquaz pāngūca videre petierit vel alia cā necaria expōscar. Ad rarissime fiat z temp de licētia abbatiss. Que tñ in nullo casu firmis duobus distaret exceptis licētia largiat: nisi p; singulis vicib; hoc siliū petierit a puentu. Cui erati pānus line; niger interi; taliter apponatur vt nulla valeat inde aliquid ituri. Nō eant ē hostia lignea ex parte focioz cū seris ferreis atq; clauis vt maneant nisi clausa pariter z firmata. Et nō aperiant nisi cū diuini celebrat officij nisi q; nēx dicitis cāis p;ato nō dēcti hostiolum p;igerit apiri. Et nemo al; p dīctā cratē loq; tur: nisi aliqui rōnabili cāvel necessaria exigētē aliter de abbatiss licētia raro fuerit pcedēdi. Et tūc dīctā hostia lignea poterit apiri. Et quicūq; aliquā psonā extraneā ad eas ingredi v; alias p cratae cine log p;igerit: regant facie cuz modesta z inclinet pnt religiois p;erit hōc statū. Quib; q; licet ingredi mōast. Rub. xxi.

Ingressu psonaz in monasterij firmiter ac

districte p;ceptim; vt nlla vnq; abbatiss vel ep; focies aliquā psonā religiosam seu clericā aut cuiuslibet dignitatis in monasterij claustris intrinsecā intrare pmittat. Nec oino aliter liceat nisi qbus pcessū a se de aplica fuerit vta cardinali cui fuerit focioz ordo cōmissus. Excipiūt autē a dicta ingrediendi lege medic; causa multū grauis infirmitatis z minoris cū necessitate exegerit. Qui nō absq; duob; focioz de familia monasterij introeant: nec ab iudicē infra monasterium separent: nec nō illi quos occasione incendij vel ruine seu alterius piculū

vel dispendij seu pro tuendis a violentia quoz rilibet monasterio vel personis sit pro aliquo opere exercendo quod cōmōde extra monasterium fieri non potēt necessitas exegerit introire. Qui omne expeditio suo ministerio v; imminenti necessitati satisficere per ipsoz: ex parte sua mora. Nulli autē persone extraneę intra monasterij claustrum liceat comedere vel dormire. Sed z h; quis de sancte Clare carit; naliibus ad aliqd monasterij v; mōi religiosi aliqui venerit z intra claustrum voluerit ingre di cum reuerentia quidem z deuotione suscipiatur: sed rogetur vt cum paucis focijs z hostiōis debeat introire. Licet quoq; ghalari m; fortis ordinis sūm; minoz qñ ibidē celebrare voluerit vel proponere focioib; verbum dei cum quattuor: vel quinq; s; ib; iph; ordīs itra claustrum ingredi monasterij: si quando ei videbitur expedire. Alius aut plarus cui: aliquando forte de licētia sedie aplice vel dīcti cardinalis itrare licuerit: duob; v; trib; tñi religiois z hostiōis focijs sit p;erit. Q; si forte p bñ dīctioē v; plectioē focioz v; f; alio mō pcessū fuerit opo alii cui missa fieri; celebrare aliquē; pautioib; z hostiōis: poterit focijs sit p;erit z milt; r; h; quoz; ip; aliter rari; pcedat. Nulla rñ oino loquat cū aliq; psona d; ingressi: nisi mō p dōc; siue firma fuerit siue sana. Illud sane p;cipue caueat: vt ij q; aliqui pcessū fuerit solum; v; data licētia i monasterij ingredi: aliter admittant nisi abbatiss: z focioib; v; illum fuerit expedire et cy b; mō pcessib; v; licētijs abbatiss a v; focioz eos admittē nō cogant z vt sint tales de quoz v; b; z mōib; necnō vita z bitu edificari valeant ita dōc; z materia iust; scādali exide neqat g;ari. Sup; pcessioē v; licētia ingressi h; mōi ad oē ambiguis remouēdi aplici apices v; cardinalis patentes littere ostendantur.

Qualiter fuiciales emittant. Rubrica. xxi.

Seruitialibus

z focioz b; q; se p manere clauē sicut alie nō tenentur districti; volum; obseruari vt sine licētia nulla claustruz egrediantur. Et q; emitt vnf; bone sit sint z conuenientis etatis ac religiosi z maturi aspect;. Et calciamētis honestis tā ipse q; focioz ille q; aliqui emitti p;igerit. p casib; sup; dīctis calciate licēdi. Pterius vo int; manū;

buis lectus illud idē. Egrediēturbo vō assignet certus terminus rededi. mecalibus ipsaz pceda dnt extra monasterij sine licentia spali comedē bibē vel dormire ab invicē separari vel alieni in secreto seu capellani monasterij vel puer forz domū illius introire. Et si alij paritū fecerit: grauitur puniat. Et sollicite caueant nec ad loca suspecta diuerſat: vel cū pōnito male fame familiaritate dēant: nec in suo reditu sc̄aria vī similia forzibus referant per que dissolu vā leant vī turbati. Et q̄dū extra fuerint: aliter sū deant se habere q̄ de conuersatione honesta ipaz edificari valeant intuentes. Et q̄qd eis datū vī pmissū fuerit resignet vī renūciat abbatisse vī alij cui i hoc cōmiserit vices suas. Cū aliter capellanus et conuersi forozum vi uere debeant. Rubrica. xx.

Apellan?

q̄ qui mōasterij fuerit esse voluerit et abbatisse vī pūctū vīsi fuerit eos recipere: anno pbationis elapso pmittit abbatissā abbatisse vouētes loci stabilitatē et ppetuo viuē sine p. p. pio et in castitate. Tunicas de religioso vili pāno tā p. cio q̄ colore iuxta eoz in digētia h̄re valeat sine capitulo. Quaz manice breues sint et stricte t̄mōs circa manū. Lēgitudo aut tu nicaz sit talis q̄ a cauilla pedis distet spacio q̄ tuoz digitoz. Capellanū h̄re poterit loquē. Pro cūgulo vō corrigia honesta h̄at eū cūtel lo. Caparonē et cū capitulo sup tunicas poterit. cur lēgitudo genu alij q̄ tuoz trāleat et latitudo vsqz ad caputū p. cedat. Sinuoſit. t̄mōs. latitudo nisi caparonē h̄re volerit poterit capellanū. Qui et capa honesta vti poterit vel mantello post collū vel an pect̄ hinc inde p. nexo. Supior res aut tunicę et lōgū caputū necnō et capellanū capa et mātellus nō sint de albo vel penitus nigro pāno. Vestiti et iaceat et camisię lineis nō vnt. Calceimata alta et āpla et an̄na pa caligis dēant et femoralia poterit. Capillos suos vsqz ad aureoſ caritū t̄pibus tōcēt. in rotūdū. Officiū diuini sacri et forozes excepto q̄ cō uentū ad officij b̄re virginis et mortuoꝝ minist. me teneant. Item itū p̄nare debeāt vī forozes. Licet t̄m abbatisse sup ieiunio rē cū eis estus vel itinero aut laboris alteri seu alia quā rōnabili et honesta cū misericoziter dispensat. In for

matōi vō et correctōi vīſitatoris capellanus et pueri p oia sint subiecti. Cui in ijs q̄ ad vīſitatoris officij p̄inet teneant firmiter obedire. De procuratore monasterij et eius officio. Rubrica. xxj.

Hec liceat vobis in cōi reddi: tus et possessores recipere et b̄reca ea libere retinere. Pro ḡbua possessionibus et redditib⁹ monasterij nō debet ptractandis procurator: vn̄ p̄cedēs pariter et fidelis in singulis monasterijs v̄stri ordinis habeat: q̄ p abbatissam et p̄uētū p̄stitū i amoneri debeat sicut videbit expedire. Hic vō tali ter insinuat de oib⁹ sibi commissis receptio pariter et expēns abbatissē et trib⁹ forozibus ad hoc p̄uētū sp̄aliter assignatis et vīſitatorū cūvolut r̄tōnē reddere teneant. Et nihil oīe de reb⁹ monasterij v̄dere cōmūtare obligare vel alienare quoquomodo valeat nisi de licet abbatisse pariter et p̄uēt⁹. Et q̄qd p̄ra hoc abbatissam fuerit irritū decernim⁹ et inane. Possit r̄tē de mobilib⁹ paz valētib⁹ alij p̄na ex cā licet tā d abbatisse licētia iter dū alijs elargiri. Possit et vīſitatorē cū expedire videbit amoneri.

De abbatissa et eius officio. Rubrica. xxj.

Lectio

abbatisse libere p̄inet ad p̄uētū. Cōfirmatio vō fiat p cardinalē cui fuerit iste ordo commissus vel auctē ipā. Abbatissē aut forozes tale eligere q̄ d̄ntib⁹ polleat et sc̄is morib⁹ p̄lis p̄nt p̄uē q̄ officioz et cōitate seruet in oibus vel in morib⁹: vt ep̄ exeplo puocate forozes ex amore magis et obediat q̄ timor. Qui singul⁹ rib⁹ amorib⁹ careant: vbi i p̄e plus diligēt in toto sc̄dali generet. Et solē affictas: sit refugij tribulatione si apud eū remedia defuerint sanitati: desperatiōis morib⁹ p̄ualeat et s̄rmissio. Que h̄aliter et charitatiue vīſitet et corrigat forozes suas: nō p̄cipiēdo eis aliq̄ d̄ q̄d sit animā suā et velle p̄ſſiois formā. Nō sit p̄cepto in p̄cipiēdo: nec ex in discretiōe p̄cepti ponat potē laqueū aiab⁹. Cui postq̄ p̄mationes recepit quādū in officio permālerit: forozes vniuēre necnō et familia exteroz monasterij p̄parent et obediat diligēt. Semel i hebdomā da ad nisi abbatissē forozes suas p ipsaz mōtiōe ordi natiōe et reformatiōe teneat ad cap⁹ puocate. Cui s̄m exp̄ſionē publicaz et cōmunitū negligentiarum

negligentiarum atqz culpaz pene misericoziter iponant. Conserat et cum oibus forozibus suis de ijs que occurrūt pro iio monasterij vtilitate ac honestate tractāda. Sepe enī d̄ijs q̄d melius est iniunio reuelat. Nullū onerosum vel graue debitu p̄rabat nisi p̄ procuratozem de cōi p̄ſentū foroz: cum manifestā necessitas hoc requirat. Reddat et de receptis et expensis semel ad minus singulis tribus mētib⁹ corā p̄uētū vel saltē quattuor forozib⁹ ab eodēs ad hoc specialē deputata debeat rōnem. Officiales monasterij instituat de p̄ſilio et assensu p̄uētus vel maioris partis ipsius. Sigillum vero puentus cui soditri faciat et seruari s̄m ordinationē puentus tūc oēm s̄am dirigēdam exp̄ pte eiusdem cōuentus p̄tus coram puentū in caplo lectam et approbatā a maior parte foroz: vides corā oib⁹ v̄is factā sigillari. Nulla et foroz: aliquas s̄as dirigat vel recipiat: nisi p̄mo eas abbatissa legat: v̄ſ ab alia ad h̄c p̄stituta legant. Studeat insup abbatissa forozes recōciliare si aliquas ad insuicem exp̄ aliqua cā vel occasione p̄gigerit cōturbati. Soro: vero illa que verbo v̄ signo occasione turbationis vel scandali alteri dederit: statim anteqz offerat munus oīnis sue deo vniām petēs a foroze quā offendit coram ea hu milititer se p̄sternat: rogās vt itercedat pro se ad d̄m: quatenus sibi culpa indūlgeat quā cōmiserit. Illa vero memor: verbi d̄iū. Nisi dimiseritis ex cordib⁹ v̄ris: nec pater vester celestis dimittet vobis: liberat̄ iniuriām remittat foroz v̄miaz postulatū. cō ōnemus forozes oēs et horā: niam in d̄no Jesu xp̄o: vt caueant ab oī supbia vana gloria: inuidiā auaritia: cura et sollicitudine vnius seculi: distractione et murmuracione: dissensionē et diuisione: ac oī vitio pro quo possit displicere in oculis veri sponsi. Sed magis sollicite corā deo seruar exteroz et interioz in oibus puritates ac semp̄ inuicē h̄re mutue dilectionis vnitatē que et vinculū p̄fectionis: vt et ea radicate et fundate possint agni d̄ni iuri Jesu xp̄i nuptias cū p̄uētib⁹ v̄ginib⁹ introire. Cui nulla et forozibus accedat ad romanaz curiam p̄nalerit. Rubrica. xxij.

B hoc

vt discursibus dispensatione materia subtrahatur in virtute obediētē sub pena exco municationis quā ipso facto transgredietes vel

nō p̄tes incurrant districte p̄cipimus: vt exceptis datax seruitialibus monasterioz: il loz locoꝝ in q̄bus romana fuerit ecclesia constituta: q̄dū ibi redētia: fecerit: nulla abbatissa foroz: v̄ seruitialis pro vlla necessitate cā ad sedem aplicas p̄nalerit veniat vel accedat nisi sup h̄ p̄ aplicos aptes vel dicti cardinalis patentes s̄as aplicis specialē l̄na p̄cedatur. De vīſitatore et eius officio. Rub. xxvij.

M onasteria

autē foram et modū a cardinali cur fuerit sede aplicā vester ordo cōmissus recipiant semel ad minus annis singulis vīſitent. Sane circa vīſitationē h̄mōi illud est sollicitē p̄uidēdum: vt quicūqz vel ḡnialis vel et̄ alij aliq̄i p̄ſentū p̄stitūdus fuerit vīſitator: talia debeat cōstitui: de cuius religiōsa vita et moribus notitia plena et accurata debeatur. Quicum ad monasterium aliquis veniens fuerit in trogressus: sic pe oia exibeat et obēdat: vt oēs de bono ad melius puocet: et ad det amē et intra se murā charitatis semp̄ inflāmet pariter et accedat. Et q̄m monasterij clausuram ad vīſitādum intratur: duos religiosos et idoneos socios secum ducat: q̄ v̄z. socij simul maneat et domū fuerit intra claustrum ab invicem nullaten⁹ separent. Vīſitator autē regula pius lecta et exp̄ſita ab abbatissa sigillum recipiat: q̄d ipsa sibi assignare et absolutiōnes ac p̄ſensionem ab abbatisse misitro petere abolute ac libere teneat. Que si cōz vitam nō poterit ducere vel noluerit per eūdem vīſitatorē a suo regimine aboluit: nisi sua moza i officio monasterio dissēdiosa nō esset: sed nēcā: vel euēditer vitio appareret. Absolutio et per eūdem si alio idonea vel insufficientis ad monasterij regemē videat. Et hoc fiat s̄m formā et modū quos a cardinali sup̄dicto recepit vīſitator. Qui taz de ipsius abbatisse q̄ foroz: statū et obſeruantia sue religiōnis ab oibus ḡnialiter et sp̄aliter a singulis ingrāt studiōsis veritate. Et vbi aliq̄d reformādū vel corrigēdū inuenit zelo charitable et amore iusticie cum discretione corrigat: et reformet taz in capite q̄z in mēbris: sicut melius viderit expedire. Excessus autē q̄ fuerit sufficienter correctus a vīſitatore nullatenus itē corrigat: q̄ si aliq̄ d̄ tale sibi occurrerit q̄d

per se nequeat emendare ad superiorem referat
 vt corrigatur sicut expedit eius consilio ac pre-
 cepto. Laucat aut Abbatissa ne a vel ab aliquo
 foris abscodatur: qd malum esse iudicium: z
 offensam grauiter puniendam. Immo volumus z
 mandamus: vt ea que sibi vite sue formaz z re-
 gularem obseruatiam insititenda vel emenda-
 da fuerint publicac ac punitam sicut melius vi-
 derit faciedum: visitator suggerat z proponat
 cui teneantur in obsequia que ad officium sue vi-
 sitationis pntinent firmiter obedire. Quoz autz
 aliter fecerint a visitatorz tam abbatissa qz alie
 debite: put conuenit puniant. Omnes autem
 tam abbatissa qz forozz considerent z caueant
 diligenter a vt nihil aliud qz amor diuinus z
 futurorum qroz correctio: ac monasterij reforma-
 zio:z acc moueat ad loquedum. Admodum autz
 loquedi visitatorz custodia supradicta: vt v-
 az cum oibus aut euz pluribus simul loquat:
 vel secrete cum vna: alij nisi ad minus duabus
 in aspectu eius no longe sedebibus: z vt per oia
 bone fame itegritas conseruetur: z nisi ad locu-
 torum cum vna vel pluribus loq uoluerit be-
 toz que ad officium suu ptinere noscant. Idem
 etiam visitatorz tam capellanum qz conuersos z
 ceteros de familia extrinseca monasterij visiter
 z in eis corrigat z reformet: que correctionis z
 reformatio:nis officio nouerit indigere. Deno-
 za tam amonitionis perpetue a monasterio licentia
 ad pteffos ad alia monasteria vel ordines sicut
 uiderit expedire qz alias: per culpe grauitas z
 qualitas exegerit imponendo. Cit autz no gra-
 uentur monasteria in expensis z visitatoz o-
 z notam cuiuspiam suspitionis euitet: volumus
 oio gvisitationis z absolutio:nis infringere: vel
 comode poterit se student expedire: quanto ra-
 tione abqz suis officij dispendio poterit mona-
 sterij claritatem intrinseca ingressurus.

De Cardinalis huius religionis. Rub. xv.
 ne obseruante presentis
 regle sue foris supra-
 scripte quaz vsiformiter vbiz ab om-
 nibus volumus z mandamus diligentibus nos
 obseruari pro defectu certi regiminis in obse-
 rum recedere vos contingat: aut sub diuerso-
 rum magistrorum uiuendi modis incurrite dis-
 sentes dilecto fratri nostro J. sancti Nicolai

In carcere Euliano diacono cardinali guberna-
 tori: potestatoz z correctio: nis ordinis fratru mi-
 norum: curam z regimen vestri ordinis: nec
 non z personarum in eis degentium. Capella
 nouum z conuersorum z familiarium plene di-
 uisio comis tetranda. Statuentes vt sub eius z
 aliorum cardinalium qui fuerint pro tempore
 gubernationis: protectionis: atqz correctio: nis
 rundenem fratrum ordinis a sede apostolica de-
 putati obedientia z cura z regimine debeatis
 decetoz permancere: quibus teneamini firmi-
 ter obedire. Et ipsi animarum uestrarum solici-
 tudinem gerentes z curam eisdem monas-
 terijs et personis degentibus in eis capellanis
 conuersis z familie tam per se qua per visitato-
 rones quoriznes expedire uiderint visita-
 toris officium impendere student corrigens
 do z reformando ibidem tam in capite qz in
 membris que correctionis z reformatio: nis of-
 ficio nouerit indigere. Instituant nihilomi-
 nus z desistant ordinem: statuam z disponant
 prout sibi deum uiderint expedire.

Autem vos in hac regula
 hie formulaz tanqz
 in speculo possitis speciare: ne per ob-
 litionem aliqd negligatis: semel uobis in qua
 libet quinquenda legatur. Et ubi uos inuenierit
 tis ea que scripta sunt facere agite gratias deo
 bono: um omnia largitoti. Cui autem sibi
 quecuqz uident aliquid deesse doleat de pte-
 rito z caueat de futuro: osans vni et debitum ot
 mittatur: z in tentationem ne deinceps indu-
 catur. Nulli ergo omnino dominus liceat hac
 paginam nostre constitutionis: z concessio: nis
 confirmatio: nis: absolutio: nis infringere: vel
 et ausu temerario contraire. Sigo autem hoc
 attestare prefatum pntre indignationem omnipo-
 tentis dei z beatorum Petri z Pauli apo-
 stoloz eius se nouerit incurfurus. Datum apud
 Urbem veterem in quinto decimo kalendas Ap-
 uentibus. Pontificatus nostri anno tertio.

Explicit Regula secunda soroz ou-
 dinis sancte Clare. **C**ncipit

Rimo an missam tantis po-
 tibus celebrari solita uiuere z ad miam tui cii fru-
 tu bonoz operu puenire. Lucce tribuz cii in fide
 obiam: in labore uenire. Et ecce deuotione: et in ap-
 pite: in viciu abidantia: in pace lenia: in fucinatione
 gram: in tribulatione pcedit. In lago: ib' pueritate me
 medicina: grem' in hoc pnti tpe p sentia iusticie ci fe-
 licitate pcurare: vt deare in die: in nouissima oie cu
 magna hilaritate suscipiat. Qui cum pte. Et post
 beo facierat cator: h'nni. Geni cum pte. Et post
 cat: facierat. Et emitte spm tuu. Et post parus
 virgo. Et Da pro nobis cate Francisca. Et Da pro
 nobis beata Clara. Et Date pro nobis omnes sancti
 dei. Et Domine exaudi orationem meam. Et Domi-
 nus uobiscum. Amen.

Cncipit ordo ad inueniendum nouitiam.
 An missam tantis po-
 tibus celebrari solita uiuere z ad miam tui cii fru-
 tu bonoz operu puenire. Lucce tribuz cii in fide
 obiam: in labore uenire. Et ecce deuotione: et in ap-
 pite: in viciu abidantia: in pace lenia: in fucinatione
 gram: in tribulatione pcedit. In lago: ib' pueritate me
 medicina: grem' in hoc pnti tpe p sentia iusticie ci fe-
 licitate pcurare: vt deare in die: in nouissima oie cu
 magna hilaritate suscipiat. Qui cum pte. Et post
 beo facierat cator: h'nni. Geni cum pte. Et post
 cat: facierat. Et emitte spm tuu. Et post parus
 virgo. Et Da pro nobis cate Francisca. Et Da pro
 nobis beata Clara. Et Date pro nobis omnes sancti
 dei. Et Domine exaudi orationem meam. Et Domi-
 nus uobiscum. Amen.

Explicit Regula secunda soroz ou-
 dinis sancte Clare. **C**ncipit

quis possit fac hanc ancilla tua sacro habitu inditam
 cui tuis aspectu cii iustitia uiuere z ad miam tui cii fru-
 tu bonoz operu puenire. Lucce tribuz cii in fide
 obiam: in labore uenire. Et ecce deuotione: et in ap-
 pite: in viciu abidantia: in pace lenia: in fucinatione
 gram: in tribulatione pcedit. In lago: ib' pueritate me
 medicina: grem' in hoc pnti tpe p sentia iusticie ci fe-
 licitate pcurare: vt deare in die: in nouissima oie cu
 magna hilaritate suscipiat. Qui cum pte. Et post
 beo facierat cator: h'nni. Geni cum pte. Et post
 cat: facierat. Et emitte spm tuu. Et post parus
 virgo. Et Da pro nobis cate Francisca. Et Da pro
 nobis beata Clara. Et Date pro nobis omnes sancti
 dei. Et Domine exaudi orationem meam. Et Domi-
 nus uobiscum. Amen.

quis possit fac hanc ancilla tua sacro habitu inditam
 cui tuis aspectu cii iustitia uiuere z ad miam tui cii fru-
 tu bonoz operu puenire. Lucce tribuz cii in fide
 obiam: in labore uenire. Et ecce deuotione: et in ap-
 pite: in viciu abidantia: in pace lenia: in fucinatione
 gram: in tribulatione pcedit. In lago: ib' pueritate me
 medicina: grem' in hoc pnti tpe p sentia iusticie ci fe-
 licitate pcurare: vt deare in die: in nouissima oie cu
 magna hilaritate suscipiat. Qui cum pte. Et post
 beo facierat cator: h'nni. Geni cum pte. Et post
 cat: facierat. Et emitte spm tuu. Et post parus
 virgo. Et Da pro nobis cate Francisca. Et Da pro
 nobis beata Clara. Et Date pro nobis omnes sancti
 dei. Et Domine exaudi orationem meam. Et Domi-
 nus uobiscum. Amen.

Explicit Regula secunda soroz ou-
 dinis sancte Clare. **C**ncipit

3 29 **RE** **g**

meses post eor igrissum imediate sequentes ordinat e
disponant ne quen qd illoz ntingat decedere testati.

De pace reformada iter frs et alios epncos. La. x.
De pace vo iter frs et forozes aut et exteros i di

oculoa p hooa facienda sic ministris videlicet fiat
adhibito si facilius fuerit epi diocesani illo i hac pte.

Ad moflanam r inuay eoz p uilegia. La. xj.
I vo frs vel forozes s inuay eoz p uilegia p pta

tes seu rectoris locoz vbi domicilia obtinet vica
rioz impetantur ministri loci ad episcopos et alios lo

corum ordinatos fludant hie recursum iuxta consi
liam r ordinationem ipsorum in talibus pceduntur.

De caueat igitur pta iuramentis solentib. La. xij.
Iuramentis aut solentib oca abstineat nisi neccitate

ncogite i casib p idalgatam aplice sedis exceptio
z p pace hie calania r testimonio pbbedo. ac et in

zcu empnoma veditioz r donatioz vbi videbit expe
dit. In cas quoz lo qta viter vt poterit iurame

ta. Et qd de aliquo min' caute iurauerit lapsu lingue
put ntinger in malitiozo pcutit et ipso i sero et os

recipiat qd fecerit dicat r vbi' vicib' ofone dntia pp
teate facta hmoi iuramta. De bono aut sit quilibet

ad diuina obsequia familliam propriam exhortetur.
De audie da missa r agregatione facienda. La. xij.

Ministri sane frs et forozes cuiuscuqz ciuitas aut
loci dieb' singulis si comode poterit misse offi

andiat. Et me fecit quoz ad ecclia siue loca ad qua vel q
ministri curauerit iurare pueniat missa: solemnita inibi

audiant. Eiusmofqz aut vniuersis monere denarii massa
rio tribuat q pecunia hmoi colligat r ca de philo mi

stros iter frs et forozes paupate grauitos r pcpue i
firmate ac eos q funeris care vngnosu exegit: r de

ide iter paupes alios diuidat r agruet. Officiu missu
de dicta pecunia ecclie memorate nicas si comode po

terit vtr religiofum r in vbo est coperetur istrucum
hfe pcurt q coas ad pnia r mie opa excedda boze

tur solite moner r iudicat. Sicut car gls du misse ce
lebrat officiu r predicationis vbum proponitur ser

uare silentium: orationi r officio sitinentus nisi eum
comunis vtilitas fraternitatis impedit.

De fratre in firmo r defuncto. Lapi. xij.
Quam aut que qd ex fr vno firmari pgerit ministri p

se vel p aliu firmo h hoc eto firm' fecerit in fi
nari semel in ebdomoda hunc eto firm' fecerit in fi

solite ad recipiedu pniaz pnot melius r ficut' ex
pedire putauerit iducetes neccia illi de bonis eoz bus

instrado. Et si pfar in firm' de pnti luce migrauerit
frs r forozes ncc i ciuitate vel loco vbi cu pgerit

mos pntib' ncciat vt defuncti exequijs procurat pfo
naliter ieresse: qd' donec missa fuerit celebrata solē

na r cooz' tumulo pditi no recedat. Ad cooz quoz cir
ca forozes firmas r decedetes volum' obfuari. De

ca ista octo vices post ipi' sepulchri obtini imediate se
quente gls frs r forozes ipaz dicat pro aia et. Sacer

dos. vs. missam vna scilicet ppheteru. so. plalmos r il
lucrare tonde qd nfr in sine ciuitatis. Requie car

na ad iaciat. Et post beca i anni pro frs r foroz tam
vno q' defunctoz salute tres missas faciant celebra

ri. Qui vero p sacerium scelerint illud dicant e ceteri
ofone dominicam ceteris die non omittant r requies
eternam in sine cuiuslibet ad diruri.

De ministris. Lapi. xv.
Instria quoqz ac alia officia q pntio fo: mule se

rics ex pnti: iposita sibi qd' de noue inspicatur
reos fidelit' exerceat. Ministri aut cuiuslibet certis ptoz
rio limitet. Nullus minister instruat ad vitam: r eius

minister certum tempus comprebendat.
De visitatione r correccoe delinquentiu. La. xvj.

De hoc ministri r frs ac forozes ciuitatis r loci cu
iustis ad visitatione eoz in aliquo loco r eligio
fo vel ecclia vbi loci hmoi pgerit de esse pueniat r vni

tator' habeat sacer dotē q alicui' approbate religionis
exstat qz illis de commissis excessib' in iugaz pniaz sa

luar: nec quis ali' possit eis hmoi visitatioz offi ce
hibere. Et vo pno vnde forma visitatione i bro' sri.

silbaro suscipit psum' vt visitatores r iformatores s
frs in inoz ordie assumant: quos cullos eoz vel guardia

ni ciuid' ordie cu sup hoc requisit fuerit ouerit assigna
dos. Noluntus in agregatione hmoi a laico visitari.

Hmoi aut visitatioz offi semel exerceat in anno nisi
neccitate ali' suadeat fuerit plures facienda. Inco r iugi

bles vo ac in obediencia monito trino pueniat. Qui h
se co r iugre no curauerit de ipi' agregatione pfozo

expelluntur omnino de consilio dicereozum.
De vican dia litigio inter se r cum alio. La. xvij.

Prent sup frs r forozes iuxta posse litigia iter se
illa si suscitari contingerit solite dntinentio alioz

quid de iure coram illo r respondant apud quem po
testas residet iudicandi.

Qualiter r p qo i abstinentia possit dispesari. La. 18.
Rdinari aut loco vel visitato: cu frs r foroz

ib' vniuersa in abstinentia iunius r austeriamb
alioz cu legita cu expedire viderit poterit dispesari.

Quod ministri eorum manifestas culpas denotent
visitatoz. Lapi. xix.

Ministri vo manifestas frs r foroz cupas visitato
ri denotent puniedas. Et si qd' inoz rigibilis fue

rit post trine admonitionis ista illa i visitatoz nunciet d
de de fraternitatis consorcio abiciendus ab ipso r in

congregatione postmodum publicandus.
Qualiter in predictis nemo obligatur ad culpam

mortalem. Lapi. xx.
Exe in premissis oib' ad q frs r forozes vfi oz

alioz ex vniuersa pceptis vel statutis tenent ecclie
nulli ipsoz ad mortale culpa volum' obligari: sed in

posita sibi pniaz pro trasgressione excessu pnta bu
militate recipiat r efficaciter studeat adimplere. Nulli te

go oino homiu liceat hanc pagi r nisi statui r ordina
tionis infringere vel ei ausu temerario rraire. Si q

aut hoc antea r psumpserit indignatione oipotatus dci
r broz Petri r Pauli apostolorum eius se nonerit i

cursum. Datus Reat. xv. kalendas Septembrii.
Pontificatus nostri anno. ij.

Explicit tota tertia pars huius opitio
42. tractatus complexens.

